

Analýza vysílání programu NOVA před volbami do Evropského parlamentu 2014

Usnesení přijaté dne 19. listopadu 2014

- Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou předvolebního vysílání zpravodajství a publicistiky programu NOVA v období od 23. 4. 2014 do 23. 5. 2014.

VOLBY DO EVROPSKÉHO PARLAMENTU VE VYSÍLÁNÍ PROGRAMU NOVA

OBSAH

ÚVOD.....	1
1 ZADÁNÍ ANALÝZY.....	2
1.1 Předmět a cíl analýzy.....	2
2 TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA.....	2
2.1 Výzkumné otázky.....	3
2.2 Metodika výzkumu.....	4
3 ANALYTICKÁ ČÁST.....	4
3.1 Hlavní zpravodajská relace programu NOVA.....	4
3.1.1 Shrnutí monitoringu a analýzy hlavní zpravodajské relace programu NOVA.....	21
3.2 Publicistika programu NOVA: Střepiny.....	22
3.2.1 Shrnutí monitoringu a analýzy pořadu Střepiny vysílaném v předvolebním období....	23
4 HLAVNÍ ZÁVĚRY ANALÝZY.....	23
Seznam příloh.....	24

ÚVOD

Volby do Evropského parlamentu 2014 se konaly ve všech členských státech Evropské unie ve dnech 22. až 25. května 2014. V Česku volby probíhaly 23. a 24. května. Volebního klání se účastnilo celkem 38 uskupení. Volby vyhrálo hnutí ANO s 16,13 % hlasů a čtyřmi získanými mandáty, těsně druhá skončila koalice TOP 09 a Starostů s 15,95 % a stejným počtem mandátů, třetí místo získala ČSSD s 14,17 % a taktéž čtyřmi mandáty. Další dvě strany v pořadí – KSČM (10,98 %) a KDU-ČSL (9,95 %) získaly po třech mandátech. Dva mandáty získala ODS se 7,67 % a jeden mandát Strana svobodných občanů s 5,24 %. Volby provázela rekordně nízká účast – 18,2 %.¹

Předkládaná analýza předvolebního vysílání programu NOVA vznikla jako součást celkového monitoringu analytického odboru Úřadu RRTV, který mapuje vysílání hlavních celoplošných programů v období před volbami do Evropského parlamentu 2014.

Analýza je vázána především na normativní požadavky médií², které jsou vymezeny v mediální legislativě. Základní zákonnou normou je zákon č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.). Analýza

¹ <http://www.volby.cz/pls/ep2014/ep11?xjazyk=CZ>.

² Normativní teorie se zabývají studiem a předepisováním, jak se mají média správně chovat. Sem spadají různé etické kodexy, legislativní úpravy regulace médií, ale i obecné představy veřejnosti o tom, jak má vypadat objektivní a nestranné zpravodajství. Normativní teorie fungování médií jsou součástí jak studia žurnalistiky, tedy institucionalizované přípravy budoucích novinářů, kteří se mimo jiné učí rutinám normativně správného jednání redaktorů, tak odborného studia médií, tedy sociálně-vědní analýzy médií, neboť nabízejí základní koncepty norem jednání médií ve společnosti a představy, jak by měla média tyto normy naplňovat.

tak primárně sleduje, jak program NOVA naplňoval v předvolebním období dikci zákona č. 231/2001 Sb., zejména pak:

- § 31 odst. 2, dle kterého „provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“.
- § 31 odst. 3, který zdůrazňuje, že „provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivní a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě“.

1 ZADÁNÍ ANALÝZY

Základní požadavky předložené analýzy byly formulovány následujícím způsobem:

A) Vypracovat kvantitativně-kvalitativní obsahovou analýzu vybraných pořadů, která poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, a s jakými konotacemi. Jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti vysílání.

B) Analýza umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidujících subjektů.

1.1 Předmět a cíl analýzy

Režerše programu NOVA, která byla provedena před konáním voleb do EP, nezaznamenala žádné mimořádné pořady týkající se nadcházejících voleb do Evropského parlamentu, které by provozovatel vysílání zařadil speciálně do programu. Jako předmět analýzy byly zvoleny dva pořady, ve kterých lze předpokládat politický obsah. Prvním pořadem je hlavní zpravodajská relace programu NOVA s názvem Televizní noviny (vysílaná denně od 19.30 do 20.20 hod.), druhým pořadem je publicistický pořad Střepiny (vysílaný v neděli od 21.30 do 22.10 hod.).

Cílem analýzy je posoudit, zda ve sledovaných pořadech vysílaných v období před volbami do Evropského parlamentu na programu NOVA, tj. od 23. 4. 2014 do 23. 5. 2014, nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona č. 231/2001 Sb., resp. zda předvolební vysílání jako celek i v rámci jednotlivých dílů pořadů dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

2 TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA

Primární cíl byl v zadání vymezen tak, aby analýza odpověděla na otázku, „do jaké míry sledované pořady naplnily požadavky poskytování objektivních, ověřených, ve svém celku vyvážených a všestranných informací pro svobodné vytváření názorů?“ či „do jaké míry sledované pořady naplnily požadavky poskytnout objektivní, vyvážený a nestranný obraz všech kandidujících subjektů, resp. jejich představitelů?“

Co však znamenají koncepty objektivní, vyváženosti, nestrannosti? Jak jim rozumět a jak je definovat?

Zákon č. 231/2001 Sb. sice hovoří o objektivitě, vyváženosti i nestrannosti (viz výše), uvedená zákonná definice ale nevymezuje žádné operacionální vymezení těchto pojmů, jinými slovy blíže je nespécifikuje. Proto je na nás, abychom tyto koncepty vymezili.

Jak objektivita, tak vyváženost a nestrannost jsou určitými profesními zvyklostmi a normativními očekáváními determinujícími zpravodajství a publicistiku. V rámci mediálních studií se však vedou spory o to, jak objektivitu dosáhnout a je-li to vůbec možné. Jedna z koncepcí žurnalistické objektivitě vychází z předpokladu, že je možné určitě objektivitu dosáhnout, či se tomuto ideálu alespoň přiblížit. Objektivita bývá v tomto pojetí chápána jako rutinní novinářská praxe umožňující odrážet skutečnost, a to prostřednictvím zveřejňování všech relevantních, fakticky správných a nezkrivených informací spolu s poskytováním dostatečně širokého spektra názorů i rovnocenného prostoru reprezentantům daných názorů.

Objektivitu či vyváženost vysílání je z tohoto hlediska možné analyzovat jak v přístupu k individuálním subjektům, o kterých se „hovoří“, tak k jednotlivým politickým seskupením, k jejich konkrétním představitelům, či názorovým proudům pomocí předem stanovených indikátorů objektivitě. Hodnotit objektivitu je však nelehká věc a nejde ji pojmut celkově pouze kvantitativně. Vždy je třeba zohlednit více kritérií současně v daném kontextu. To, co může být pro jednoho objektivní, nemusí být objektivní pro druhého. Pro dosažení cílů analýzy jsme vycházeli z modelu Johanna Westerstahla. Ten hodnotí objektivitu z pohledu faktičnosti a nestrannosti. Faktičnost sestává z kritérií pravdivosti (přesnosti, informativnosti, úplnosti) a z kritérií relevance. Nestrannost je složena z kritérií vyváženosti a neutrální prezentace, tzn. takové, která je nehodnotící, která se nesnaží vzbudit senzací. (Reifová, 2004) Všechna zmíněná měřítka jsme zohlednili i v naší provedené analýze, ve které jsme si stanovili tzv. indikátory objektivitě a vyváženosti. Byly jimi:

- indikátor četnosti zastoupení kandidujících subjektů v pořadech
- indikátor rozmanitosti subjektů, témat, postojů, názorových proudů v pořadech
- indikátor četnosti hodnotících soudů či charakteru výpovědí o subjektech (konfrontační, negativní, pozitivní)
- indikátor přesnosti a věcné správnosti informací
- indikátor transparentnosti citovaných zdrojů informací

2.1 Výzkumné otázky

Na základě výše popsaného zadání analýzy jsme stanovili základní výzkumnou otázku, která zněla:

1. Dodržovalo předvolební vysílání sledovaných pořadů programu NOVA ve sledovaném období zásady objektivního a vyváženého informování, jako celek, i v rámci jednotlivých dílů pořadů?

K zodpovězení hlavní výzkumné otázky jsme stanovili také specifické výzkumné otázky:

- I. S jakou četností analyzované pořady programu NOVA informovaly o volební tematice?
- II. Jaký prostor byl věnován jednotlivým kandidujícím politickým subjektům v jednotlivých pořadech, i v celku vysílání?
- III. Které informační zdroje byly citovány v hlavní zpravodajské relaci programu NOVA? A s jakou četností?
- IV. O kterých politických subjektech se ve zpravodajské relaci nejčastěji hovořilo? S jakou četností? S jakou valencí?
- V. Jaká témata nastolovala hlavní zpravodajská relace? V souvislosti s jakými politickými subjekty?
- VI. Jaké politické subjekty byly reprezentovány v publicistickém pořadu Střepiny?
- VII. Jaké události reflektoval publicistický pořad Střepiny?

2.2 Metodika výzkumu

Základní soubor neboli soubor všech potenciálních výběrových jednotek výzkumu tvoří všechny zpravodajské i publicistické příspěvky týkající se volební tematiky či politiky obecně, které byly sledovanými pořady odvysílány v období 23. 4. 2014 – 23. 5. 2014.

Jako základní analytickou jednotku jsme zvolili příspěvek, který tematizoval problematiku voleb do Evropského parlamentu nebo obecně politiku. Příspěvek jsme definovali jako stopu, která je oddělena zvukově i vizuálně od předcházejícího a následujícího příspěvku. Vyjma příspěvku jsme pracovali ještě s dalším typem analytické jednotky – výpovědí (moderátorů, reportérů, komentátorů, expertů atd.). Tu jsme operacionalizovali jako část zprávy (sdělení), ve které je citován nebo popisován sledovaný subjekt. Výpověď je tak definována určitým subjektem (o kom se mluví), kontextem, o kterém je o subjektu hovořeno, jeho hodnocením, tematizací (o čem se mluví) a autorem výpovědi (kdo mluví). Změna kteréhokoli z těchto parametrů signalizuje zápis nové výpovědi. V jedné větě tedy může být obsaženo více výpovědí, stejně jako se více vět může skládat z výpovědi jediné.

K dosažení cílů analýzy a zodpovězení výše zmíněných otázek jsme aplikovali kombinaci kvantitativní obsahové analýzy a kvalitativní textuální analýzy.

3 ANALYTICKÁ ČÁST

3.1 Hlavní zpravodajská relace programu NOVA

Následující analýza objektivit a vyváženosti obsahu zpravodajství je na úrovni kvantifikovaných charakteristik hodnocena zejména z hlediska přítomnosti a různorodosti aktérů, kteří měli přístup do vysílání a z hlediska tematické pestrosti zpravodajských příspěvků sledovaného období. Na úrovni kvality jsme v každém příspěvku sledovali jak kontext výpovědí o politických subjektech, tak jejich valenci.

Popis základní struktury analyzovaného materiálu

Hlavní zpravodajská relace programu NOVA s názvem Televizní noviny je vysílána denně v pravidelném čase od 19.30 hodin. V průběhu sledovaného období bylo odvysíláno celkem 31 dílů. Průměrná délka jednoho vydání činila téměř 44 minut, celková doba monitoringu tak dosahovala 22,5 hodin. Ve všech 31 dílech relace jsme identifikovali celkem 893 zpravodajských příspěvků³. Z tohoto počtu bylo nejprve nutné stanovit relevantní příspěvky pro naši analýzu. První skupinou příspěvků, které jsme následně podrobili analýze, byly příspěvky reflektující nějakým způsobem volby do Evropského parlamentu (dále jen EP). Druhou skupinou příspěvků, které jsme rovněž analyzovali, byly příspěvky spadající do agendy obecně politické. Mezi tyto příspěvky jsme zařadili i takové, které nebyly primárně politické tematiky, ale nějakým způsobem v nich např. figurovali politici či politické instituce. Pouze komplexním sledováním obou „kategorií“ jsme mohli posoudit výsledný obraz prezentovaných politických stran, který byl v relaci nastolován. V předkládané analýze tyto příspěvky však rozlišujeme a pracujeme s nimi jak dohromady, tak zvlášť. Příspěvky obecně politické označujeme jako „politika“, příspěvky volební tematiky jako „volby“.

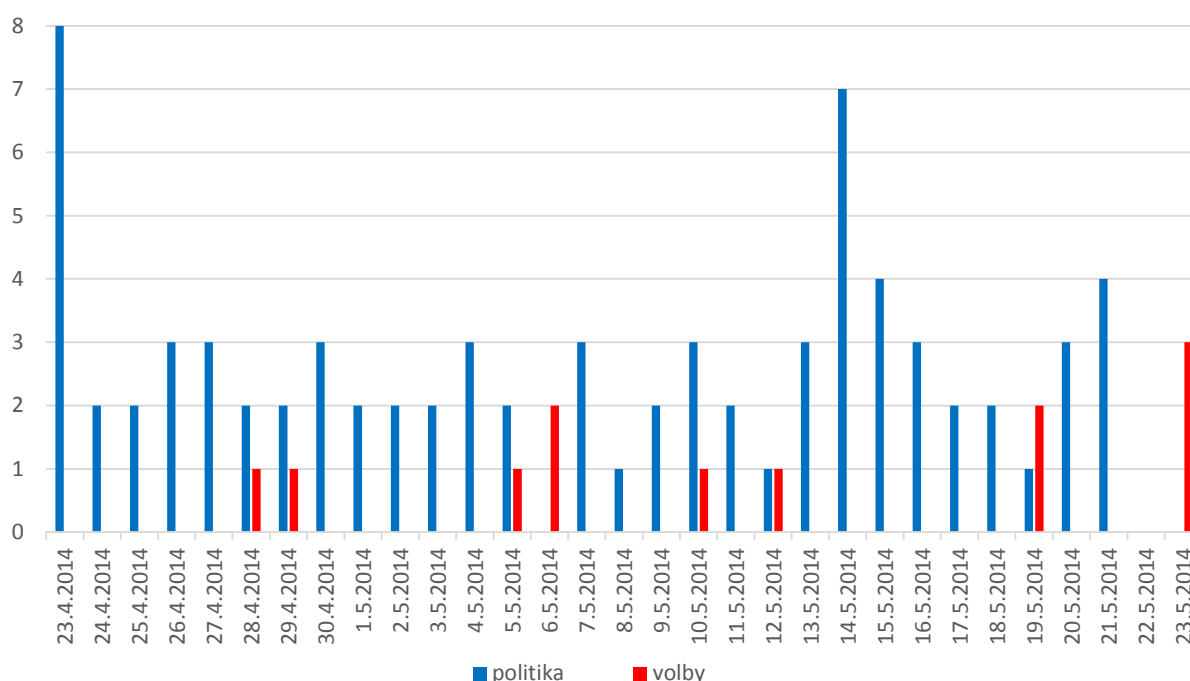
Z celkového počtu 893 příspěvků jsme 89 vyhodnotili jako relevantní z hlediska naší analýzy, což představuje celkem 10 % v celkové struktuře všech příspěvků odvysílaných relací ve sledovaném

³ Včetně upoutávek.

období. Z počtu 89 příspěvků se pouze 12 vztahovalo k volbám do EP, zbývajících 77 se týkalo politiky obecně.

Celkové rozložení příspěvků jednotlivých kategorií ve sledovaném čase uvádí graf č. 1. Vidíme, že hlavní zpravodajská relace věnovala prostor volbám pouze v 7 dnech. Největší zájem projevila o volby až první volební den, 23. 5., kdy odvysílala tři různé zpravodajské příspěvky. Obecně však můžeme konstatovat, že samotným volbám do EP nepřikládala velkou závažnost, spíše naopak zájem o nadcházející volby byl marginální. Naproti tomu obecně politickým tématům se věnovala s výjimkou jediného dne od prvního sledovaného dne (23. 4.) kontinuálně až do 21. 5. V tomto období zařazovala do svého vysílání průměrně 3 různé zpravodajské příspěvky.

Graf č. 1: Časový vývoj informování o politické a předvolební agendě

Jak ukazuje tab. 1, rozdíl v počtu příspěvků volebních a obecně politických se odrazil i v celkové stopáži příspěvků těchto dvou kategorií. Pokud bychom vztáhli celkovou stopáž volebních příspěvků k celku vysílání relace sledovaného období (22,5 hod.), byl by podíl stopáže příspěvků volebních pouze 1%.

Tab. 1: Počet a stopáž⁴ analyzovaných příspěvků relace Televizní noviny⁵

	počet příspěvků	podíl příspěvků z celku všech příspěvků	stopáž příspěvků	podíl stopáže příspěvků z celkové stopáže všech příspěvků
Televizní noviny	89	100 %	155 min	100 %
POLITIKA	77	87 %	136 min	88 %
VOLBY	12	13 %	19 min	12 %

⁴ Stopáže jsou měřeny pouze z délky příspěvků, tedy bez upoutávek a headlinů.

⁵ Data v tabulce jsou zaokrouhlená.

Taktéž žánrový formát zpravodajských příspěvků byl rozmanitější u zpráv obecně politických, které nabývaly čtyř různých žánrových forem, nejčastěji pak reportáže. Příspěvky volební byly prezentovány jak formou reportáže, tak formou živého vstupu (tab. 2). Tabulka 2 ukazuje krom žánrové formy také četnost, se kterou byly příspěvky těchto dvou kategorií řazeny do headlinu relace. Zprávy, které jsou umístěny do headlinu, bývají považovány za nejdůležitější sdělení dne. Umístěním zprávy do headlinu dochází k akcentaci významnosti agendy, zpráva v headlinu zároveň indikuje prioritní pozici události/agendy ve srovnání s jinými příspěvky. S pomocí headlinů tak můžeme sledovat, jakou důležitost a význam relace přiřazovala jednotlivým událostem/tématům, o kterých v jednotlivých dnech informovala. I v tomto indikátoru se ukazuje, že větší relevanci kladla relace na obecně politické příspěvky. Pouze jedenkrát poutal příspěvek v headlinu na volební zprávu, a to první volební den. V rámci příspěvků obecně politických se celkem 14x objevila zpráva i v headlinu. Nejčastěji tyto zprávy informovaly o skutečnostech týkajících se státní správy, korupčních skandálů (kauza „Vítání občanů“, kauza „Pandury“, kauza „Tatra“) nebo dění na Ukrajině.

Tab. 2: Žánrový formát analyzovaných zpravodajských příspěvků

typ žánrové formy	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost ⁶	absolutní četnost	relativní četnost
reportáž	46	60 %	7	58 %
čtená zpráva	6	8 %	-	-
živý vstup	15	19 %	5	42 %
živý vstup s reportáží	10	13 %	-	-
headline	14	18 %	1	8 %

Krom headlinu je v rámci zpravodajské relace největší důležitost zpravidla přikládána prvnímu příspěvku. Relace Televizní noviny zahajovala zprávy o politice celkem 8x, vždy se jednalo o poměrně divácky atraktivní téma obsahující potenciál senzace či konfliktu, jmenujme např. kauzu D. Ratha, kauzu „Tatra“, služební cesty senátorů, pohodlnost policejního oděvu, smrt policistky apod. Volebním příspěvkem nezahajovala relace ani jednou své vysílání, a to ani první den voleb, což bývá obvyklou praxí televizního zpravodajství. Příspěvky obou dvou kategorií byly nejčastěji řazeny mezi 6. až 10. zprávu relace.

Tab. 3: Pořadí analyzovaných zpravodajských příspěvků

pořadí ZP ⁷	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
1. zp	8	10 %	-	-
2.–5. zp	11	14 %	4	34 %
6.–10. zp	26	34 %	6	50 %
11.–15. zp	17	22 %	1	8 %
16.–20. zp	12	16 %	-	-
20.-x. zp	3	4 %	1	8 %

Důležitost, jakou daná zpravodajská relace přikládá tématu nebo určité události, je určována jak počtem odvysílaných příspěvků, tak jejich délkou, žánrovou formou i umístěním v rámci relace. Shrňeme-li úvodní popis předvolebního vysílání, je zřejmé, že tvůrci relace Televizní noviny věnovali volbám do EP v předvolebním období marginální zájem. Výraznější prostor byl poskytován obecně

⁶ Relativní četnost byla počítána s celkového počtu zpravodajských příspěvků „politických“ a „předvolebních“ odvysílaných stanicí bez headlinů a upoutávek. To znamená, u příspěvků politických z celkového počtu 77 zpravodajských příspěvků, v případě „předvolebních“ příspěvků z 12. Celkový součet 100 % tedy dostaneme, sečteme-li jednotlivé tematické příspěvky bez headlinů a upoutávek.

⁷ ZP = zpravodajský příspěvek.

politickým tématům. Námi vytvořená klasifikace „politika/volby“ je však umělá a recipienti ji vnímají v celku všech příspěvků. Jinými slovy, nejen dle agendy volební, ale i agendy obecně politické si utváří divák/volič výsledný dojem či názor na jednotlivé politické strany a jejich kandidáty. Proto i informace o dílčích politických událostech se více či méně mohly stát součástí předvolebního boje.

Tematická agenda analyzovaných příspěvků

Abychom získali představu, o jakých událostech a tématech hlavní zpravodajská relace informovala, podívejme se nyní na tematickou agendu analyzovaných příspěvků. Předmětem analýzy je předvolební agenda hlavní zpravodajské relace programu NOVA. U každého příspěvku, který jsme vyhodnotili jako relevantní pro tuto analýzu a následně ho zařadili do jedné ze dvou kategorií (politika/volby) jsme předně identifikovali jeho hlavní téma. Uvědomujeme si však, že zařazení příspěvku do určité tematické kategorie je značně zjednodušující a zobecňující. Z toho důvodu uvádíme soupis všech analyzovaných příspěvků v příloze práce, u volebních příspěvků také jejich transkripci.

Zaměřme se nejprve na témata obecně politických příspěvků. Jak ukazuje tab. 4, tematické agendě těchto příspěvků dominovala témata týkající se státní správy obecně. Nejčastěji bylo v těchto příspěvcích informováno o novelách zákonů, vládních i opozičních návrzích, jednání vlády či záležitostech spadajících pod jednotlivá ministerstva.

Tab. 4: Tematická agenda analyzovaných příspěvků „obecně politických“

POLITIKA		
TÉMA	četnost	podíl
státní správa	27	35 %
korupce	14	18 %
chování, jednání, ideje politických subjektů	13	17 %
Ukrajina	8	11 %
Miloš Zeman	5	6,5 %
volba předsedy ČMKOS	4	5 %
vnitrostranická politika	1	1 %
jiné	5	6,5 %
celkem	77	100 %

Významným tematickým okruhem, druhým nejčastějším, bylo také téma korupce, resp. korupčních skandálů politických subjektů (kauza Rath, kauza „vítání občanů“, kauza „Nagyová“, kauza „Tatra“, kauza „Gripeny“, kauza „Pandury“).

Třetím nejčastějším tématem obecně politických příspěvků bylo široké téma zahrnující různorodé události, které spojovala skutečnost, že refletovaly určitým způsobem chování, jednání či ideje politiků a politických stran.

Častým tématem v předvolebním období bylo dění na Ukrajině. My jsme ale zahrnuli do analýzy pouze ty příspěvky, které byly usouvztažněny s českými politickými subjekty. V konečném souhrnu bylo takových celkem osm. Nejčastěji zmiňovaným politikem byl v souvislosti s tímto tématem prezident M. Zeman, dále pak premiér B. Sobotka nebo ministr zahraničí L. Zaorálek.

Prezident M. Zeman se stal „hlavní postavou“ pěti příspěvků, které jsme nakonec zařadili do samostatné kategorie nazvané „Miloš Zeman“. Dva příspěvky refletovaly návštěvu německého prezidenta ČR, jeden informoval o oslavách konce II. sv. války na pražském Vítkově, další prezentoval absenci prezidenta na ruské ambasádě v Praze v den oslav Dne vítězství. Posledním příspěvkem o prezidentovi byla reportáž z Vysočiny, místa, kde dle reportáže prezident trávil veškerý volný čas, „nyní se tam však jen stěží ukáže“.

Relativně velký prostor věnovala relace volbě nového předsedy Českomoravské konfederace odborových svazů. Ve dnech 24.–26. 4. odvysílala celkem čtyři příspěvky, ve kterých informovala zprvu o kandidátech a favoritech na post předsedy této instituce, v dalším dnech pak o průběhu volby a nakonec o jejím vítězi.

Pouze jeden příspěvek se zabýval vnitrostranickou politikou. Jednalo se o příspěvek reflektující skutečnost, že M. Hašek (ČSSD) již nebude poslancem, poněvadž vyhoví výzvě předsedy strany, aby poslanci ČSSD nekumulovali více politických funkcí.

Jak ukazuje tab. 5, ve zpravodajství k evropským volbám převládaly v tematické agendě příspěvky, které prezentovaly několik představitelů (kandidátů) stran. Takových příspěvků zaznamenala analýza celkem čtyři. Dne 6. 5. odvysílala relace dva příspěvky (reportáž a na ní navazující živý vstup), které informovaly o několika jedincích kandidujících do Evropského parlamentu za různé politické strany a hnutí. Moderátorka uváděla reportáž slovy: „Bývalý agent StB, nebo odsouzený podvodník. I to jsou lidé, kteří se ve volbách za dva týdny budou snažit dostat na královsky placená místa europoslanců“. Následně bylo v obou příspěvcích hovořeno o několika osobnostech⁸, přičemž jednoznačným klíčem výběru osobností do těchto příspěvků byl určitý skandál spojený se jmény daných osobností.

Tab. 5: Tematická agenda analyzovaných „volebních“ příspěvků

VOLBY		
TÉMA	četnost	podíl
představitelé stran a kandidáti na kandidátkách	4	34 %
chování, jednání, ideje politických subjektů	3	25 %
první den voleb	3	25 %
kampaň	1	8 %
organizace voleb	1	8 %
celkem	12	100 %

Dalším příspěvkem této kategorie byla reportáž informující o tom, že „Samková nepovede kandidátku hnutí Úsvit“. Poslední příspěvek kategorie „představitelé stran...“ informoval o kandidátovi strany KSČM M. Ransdorfovi, dle slov reportéra „patrně nejznámějším zadluženém českém politikovi“, a jeho dlužích.

Druhou nejčastější skupinou volebních příspěvků byly příspěvky, které rovněž informovaly o představitelích politických subjektů, zaměřovaly se však spíše na politiky obecně než na prezentaci kandidátů, přičemž primárně na jejich chování, jednání či ideje. První příspěvek informoval o nevalné aktivitě českých europoslanců, druhý o europarlamentu jako o „černé díře na peníze“, třetí příspěvek reflektoval postoj prezidenta Zemana a exprezidenta Klause k EU.

První den voleb, dne 23. 5. 2014, odvysílala relace celkem tři různé příspěvky. V prvním reportér relace stručně informoval o organizaci voleb, druhý příspěvek se zaměřoval na dosavadní volební účast v Česku, třetí reflektoval odvolení lídrů parlamentních stran a prezidenta republiky.

Dva příspěvky, odvysílané dne 19. 5. 2014, si všímaly podobného tématu avšak z rozdílného úhlu. První s názvem „Kolik mohou strany vydělat na eurovolbách“ informoval o částkách, které mohou kandidující subjekty obdržet, dosáhnou-li určitého výsledku. Druhý příspěvek nazvaný „Pokryje výdělek náklady na kampaň?“ srovnával velikost kampaně několika stran dle jejich finančního vkladu s ohledem na to, zda se stranám náklady spojené s kampaní mohou dle dosavadních průzkumu volebních preferencí vrátit.

⁸ Jmenovitě L. Kohout, V. Stehlík, M. Zavada, L. Zifčák, M. Ransdorf, M., Poche, J. Keller, K. Samková, V. Šmicer, O. Zaremba.

Shrnutí tematické agendy předvolebního vysílání relace Televizní noviny

V předvolebním období média často informují o jednotlivých kandidujících subjektech, všímají si volebních programů a návrhů jednotlivých kandidujících stran a hnutí, představují osobnosti na předních místech kandidátek, informují o volebních preferencích kandidujících subjektů, upozorňují na organizační záležitosti spjaté s volbami apod. Zhodnotíme-li tematickou agendu analyzovaných příspěvků, můžeme konstatovat, že zájem hlavní zpravodajské relace programu NOVA o volby nebyl pouze marginální, ale i velmi povrchní. V hledáčku tvůrců zpráv byly zejména události mediálně přitažlivé, obsahující prvky senzace, zábavy nebo skandálu. Tyto prvky bychom mohli najít ve všech odvysílaných volebních příspěvcích. Stejně tak obecně politická témata byla zpracována spíše do mediálně přitažlivé podoby, než že by kladla důraz na hloubkové zpracování politických témat a informování o politických skutečnostech. Zákon o vysílání však nestanovuje povinnost provozovateli vysílání informovat o politice „do hloubky“, ani neurčuje způsob, jakým by měla o politických tématech či volbách zpravovat. Způsobem prezentování politických a volebních událostí v hlavní zpravodajské relaci může docházet k tzv. vyprazdňování obsahu politiky, k depolitizaci či zpovrchnění a trivializaci politických témat, avšak tento způsob sám o sobě ještě nezavdává podezření na porušení zákona o vysílání, jako spíše pouze potvrzuje trend poslední doby, který bývá registrován zvláště v komerčních médiích.

Politici aktéři analyzovaných zpravodajských příspěvků

V analýze nás dále zajímalo, kteří politici měli v předvolebním období přístup do vysílání hlavní zpravodajské relace. Sledovali jsme, zda nebyli relací upřednostňováni pouze představitelé jedné či pouze několika stran. Při analýze jsme rozlišovali mezi dvěma základními kategoriemi politických aktérů. Do první kategorie tzv. „mluvčích“ jsme zařadili aktéry, kteří byli přímou součástí zpravodajského příspěvku, tzn. byli osloveni reportéry relace jako zdroje informací, tedy byli původci výpovědi. V druhém případě to byli aktéři, kteří byli předmětem výpovědi někoho jiného, nejčastěji moderátora či reportéra relace.

Nejprve se podívejme na kategorii mluvčích. V té jsme se zaměřili na to, které informační zdroje a kteří aktéři v příspěvcích vystupovali a jaký vliv měli na vyznění jednotlivých příspěvků. Výpovědi mluvčích mají funkci dokreslení událostí, akcentují její naléhavost a v neposlední řadě mají zvyšovat autenticitu reprezentace. Vystupující aktéři disponují významným prostorem k ovlivnění agendy zpravodajství, jsou aktivní součástí zpravodajského děje a mohou tento děj mnohem více ovlivnit než aktéři, o kterých je „pouze“ hovořeno.

Jak ukazuje tab. 6, nejfrekventovanějšími mluvčími volebních i obecně politických příspěvků byli politici sami. U obou tematických typů příspěvků tvořili dokonce více než polovinu všech oslovených mluvčích (u volebních až 75 %). Rozmanitější strukturou mluvčích disponovaly příspěvky obecně politické. Na tuto rozmanitost ukazuje relativně vysoký počet ostatních mluvčích, ne jen z oblasti politické. Zejména pak kategorie „jiné“, do které jsme zařadili např. zástupce veřejných i soukromých institucí či experty z různých oblastí.

Tab. 6: Obecná struktura zdrojů jako oslovených mluvčích (vypovídající aktéři)

	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
politik	140	54 %	21	75 %
tiskový mluvčí	17	7 %	1	4 %
vox pop	26	10 %	4	14 %
jiné	76	29 %	2	7 %
celkem	259	100 %	28	100 %

Zákon o vysílání ukládá provozovateli vysílání povinnost poskytovat objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů. Jedna z podmínek vyváženosti zpravodajství je poskytovat prostor názorům více než jedné strany, resp. ideálně všem zainteresovaným stranám. Analýza nezaznamenala v tomto ohledu žádné skutečnosti svědčící o nevyváženosti či neobjektivitě zpravodajství. Tvůrci zpravodajských příspěvků oslovovali zejména zdroje kompetentní k danému tématu, a to povětšinou tak, aby dostalo prostor více stran, tedy více než jeden názorový proud.

V analýze jsme se následně zaměřili na konkrétní politické mluvčí. Nejčastěji oslovovaným konkrétním politikem napříč všemi příspěvky volebními i obecně politickými byl premiér Sobotka, který vypovídal celkem 17x v devíti příspěvcích a jeho výpovědi dosahovaly v souhrnu téměř čtyři minuty. Do první pětice nejoslovovanějších patřil ještě M. Chovanec (ČSSD), M. Zeman, A. Babiš (ANO), M. Stropnický (ANO) a M. Kalousek (TOP 09).

Podíváme-li se na politické spektrum oslovovaných mluvčích pouze v obecně politických příspěvcích, nejčastěji oslovovanými politiky byli představitelé vládní strany ČSSD (tab. 7). Zástupci této strany byli ve více než polovině případů (55 %) oslovováni v souvislosti s událostmi, které se týkaly vládních či státních záležitostí nebo spadaly pod ministerstva, která řídí. Druhými nejčastěji oslovovanými byli zástupci hnutí ANO. Ti hovořili jak v příspěvcích státní správy, tak v příspěvcích, které reflektovaly chování, jednání nebo ideje politiků. Nejčastěji, celkem 7x, vypovídal v těchto příspěvcích M. Stropnický, když vysvětloval svůj výrok o tom, že „ČR nepodporuje umístění vojsk NATO na svém území“. Pomyslné třetí a čtvrté místo patřilo představitelům stran opozičních – TOP 09 a ODS. Jak ukazuje tab. 7, i zástupci ostatních stran zastoupených v PSP ČR (KDU-ČSL, KSČM a Úsvit) dostali v obecně politických příspěvcích výpovědní prostor.

Tab. 7 ukazuje krom četnosti a celkové stopáže vypovídajících aktérů jednotlivých stran také témata, ke kterým se politici vyjadřovali. Proto si můžeme všimnout, že krom zástupců strany ČSSD nejčastěji všichni političtí mluvčí hovořili v příspěvcích medializujících chování, jednání a ideje politiků. To může potvrzovat opět již výše uvedené – tendenci zvláště komerčních médií upřednostňovat spíše personalizovaná témata před věcnou stránkou politiky. Obecně ale můžeme konstatovat, že výběr mluvčích do příspěvků byl zcela relevantní a vycházel z aktuálního společenského a politického dění. Podíváme-li se na strukturu oslovených mluvčích, četnost s jakou vypovídali a počet příspěvků, ve kterých vypovídali, můžeme konstatovat, že tvůrci relace se s ohledem na aktuální dění poměrně snažili o vyváženou strukturu oslovených politických mluvčích.

Tab. 7: Struktura vypovídajících aktérů, stopáž, témata: politici obecně

POLITIKA						
politický mluvčí strany	četnost	podíl	stopáž	podíl	počet ZP	témata
ČSSD	47	34 %	585 s	38 %	25	státní správa (28x), chování/jednání politiků (11x), Ukrajina (5x), korupce (3x)
ANO	30	21 %	400 s	26 %	17	chování/jednání politiků (14x), státní správa (14x), korupce (1x), jiné (1x)
TOP 09	17	12 %	160 s	10 %	12	chování/jednání politiků (9x), korupce (3), státní správa (3x), Miloš Zeman (1x), Ukrajina (1x)
ODS	13	9 %	87 s	6 %	8	chování/jednání politiků (7x), korupce (5x), státní správa (1x)
KDU-ČSL	7	5 %	71 s	5 %	6	státní správa (3x), chování/jednání politiků (2x), jiné (2x)
KSČM	6	4 %	36 s	2 %	3	chování/jednání politiků (5x), státní správa (1x)
Úsvit	3	2 %	23 s	2 %	3	chování/jednání politiků (2x), státní správa (1x)

LEV-NS 21	1	1 %	11 s	1 %	1	jiné (církve)
jiné ⁹	16	12 %	160 s	10 %	-	-
celkem	140	100 %	1533 s	100 %	77	-

Obrátíme-li pozornost pouze k příspěvkům volebním (tab. 8), vidíme, že přístup politických aktérů do volebního zpravodajství byl spíše sporadický a na úrovni jednotek promluv nemá pro kvantifikaci žádný větší význam. Tabulka 8 ukazuje, kteří politici jakých stran měli možnost hovořit ve volebních příspěvcích. Nejvíce výpovědí pronesl T. Okamura za hnutí Úsvit, a to konkrétně v příspěvcích medializujících odstoupení K. Samkové z prvního místa kandidátky kvůli podezření, že „koupila od banky dluh podniku, jehož majitele ve společnosti zastupovala. Tím banku oklamala a skrytě pomohla oddlužit firmu významného energetického holdingu“¹⁰.

Do počtu příspěvků hovořili nejčastěji zástupci strany KDU-ČSL. Reportéři jim poskytli prostor ve dvou příspěvcích prezentujících europarlament jako „černou díru na peníze“¹¹ a „teplé místo za statisíce“¹² a dále pak v příspěvku z prvního dne voleb.

Srovnáme-li počet příspěvků všech vypovídajících politických aktérů volebních příspěvků, vidíme, že rozdíl mezi nimi je opravdu minimální. Z parlamentních stran chyběli v celku 12 volebních příspěvků zástupci strany TOP 09 a hnutí ANO. Ze všech subjektů kandidujících do voleb do EU, tedy z počtu 38 subjektů, jich mělo do vysílání přímý přístup pouze šest. Nelze však okamžitě říci, že by tvůrci zpráv záměrně zprostředkovávali právě tyto mluvčí za účelem zvýhodnit je před ostatními, kteří taktéž kandidovali do voleb do EP. Obecně můžeme konstatovat, že výběr mluvčích do příspěvků byl zcela relevantní a vycházel z kontextu odvíšených příspěvků. Vzhledem k nízkému zastoupení volebních příspěvků byl však i počet oslovených politiků či kandidátů do EP zanedbatelný.

Tab. 8: Struktura vypovídajících aktérů, stopáž, témata: politici obecně

VOLBY						
politický mluvčí strany	četnost	podíl	stopáž	podíl	počet ZP	témata
Úsvit	6	28 %	72 s	45 %	2	představitelé a kandidáti stran - kauza Samková (5x), první den voleb (1x)
KDU-ČSL	3	14 %	14 s	9 %	3	chování/jednání politiků (2x), první den voleb (1x)
ČSSD	2	10 %	8 s	5 %	2	chování/jednání politiků (2x)
ANEO	2	10 %	8 s	5 %	1	představitelé a kandidáti stran (2x)
KSČM	2	10 %	8 s	5 %	2	chování/jednání politiků (1x), první den voleb (1x)
ODS	1	5 %	6 s	4 %	1	chování/jednání politiků (1x)
jiné ¹³	5	23 %	43 s	27 %	-	-
celkem	21	100 %	159 s	100 %	12	-

V analýze nás dále zajímalo, kteří konkrétní zástupci dostali možnost hovořit za jednotlivé politické strany. Tento ukazatel je významný, neboť je schopen ukázat na rozmanitost oslovovaných politiků. V opačném případě na preferování konkrétních zástupců stran.

⁹ Do kategorie jiné jsme zařadili tyto subjekty: Miloš Zeman, Václav Klaus, David Rath, Martin Barták, Antonín Baudyš, František Koníček, Zdeněk Fink.

¹⁰ Televizní noviny, 10. 5. 2014, „Samková nepovede kandidátku hnutí Úsvit“.

¹¹ Televizní noviny, 5. 5. 2014, „Europarlament jako černá díra na peníze?“.

¹² Televizní noviny, 28. 4. 2014, „Europoslanci z ČR aktivitou právě nehýří“.

¹³ Do kategorie jiné jsme zařadili tyto subjekty: Miloš Zeman a Václav Klaus.

V obecně politických příspěvcích hovořilo celkem 54 různých politiků, nejčetněji pak premiér Sobotka. Na dalších místech pak ministr vnitra M. Chovanec (ČSSD), ministr financí A. Babiš (ANO), ministr obrany M. Stropnický (ANO), ale i exministr financí M. Kalousek (ANO). Obecně nejčastějšími mluvčími byli ministři nebo čelní představitelé parlamentních stran. Zástupci jiných než stran parlamentních neměli, až na výjimky, ve sledovaném období do obecně politických zpráv přístup.

Tab. 9: Struktura vypovídajících aktérů: politici konkrétně¹⁴

POLITIKA					
politický mluvčí	specifikace	četnost	politický mluvčí	specifikace	četnost
Sobotka B.	ČSSD	17	Kasal D.	ANO	1
Chovanec M.	ČSSD	12	Štětina J.	Úsvit	1
Babiš A.	ANO	11	Korte D.	TOP 09	1
Kalousek M.	TOP 09	10	Žaloudík J.	ČSSD	1
Stropnický M.	ANO	10	Macík J.	ČSSD	1
Zeman M.	prezident	8	Jurečka M.	KDU-ČSL	1
Dolejš J.	KSČM	3	Marková S.	KSČM	1
Zaorálek L.	ČSSD	3	Válková H.	ANO	1
Fiala P.	ODS	3	Marksová M.	ČSSD	1
Němcová M.	ODS	3	Komárek M.	ANO	1
Okamura T.	Úsvit	2	Hájek J.	ANO	1
Fink Z.	nestráník	2	Rath D.	ex ČSSD	1
Chládek M.	ČSSD	2	Hamáček J.	ČSSD	1
Závodský O.	KDU-ČSL	2	Jermanová J.	ANO	1
Klaus V.	expresident	2	Heger L.	TOP 09	1
Bělobrádek P.	KDU-ČSL	2	Baudyš A.	exministr	1
Schwarzenberg K.	TOP 09	2	Herman D.	KDU-ČSL	1
Faltýnek J.	ANO	2	Tvrđík J.	ČSSD	1
Stanjura Z.	ODS	2	Holeček R.	ODS	1
Gajdušková A.	ČSSD	2	Votava V.	ČSSD	1
Vystrčil M.	ODS	2	Barták M.	nestráník	1
Němeček S.	ČSSD	2	Balašítková M.	ANO	1
Nouza J.	TOP 09	2	Paroubek J.	NS-LEV 21	1
Nečas P.	ODS	2	Pospíšil J.	TOP 09	1
Mládek J.	ČSSD	2	Prachař A.	ANO	1
Kováčik P.	KSČM	2	Krákora J.	ČSSD	1
Bartošek J.	KDU-ČSL	1	Koníček F.	SPO ¹⁵	1

Ve 12 volebních příspěvcích hovořilo celkem 13 jedinců. Nejvíce oslovaným politikem byl již výše zmíněný T. Okamura (tab. 10). Opakovaně vypovídal také prezident Zeman a expresident Klaus. Významný podíl mluvčích náležel tehdejšími europoslancům, celkem jich hovořilo šest. Důvodem byly zmiňované příspěvky s názvem „Europoslanci z ČR aktivitou právě nehýří“, „Europarlament jako černá díra na peníze“, které reflektovaly současný stav EU.

¹⁴ Údaje v tabulce (i ostatních tabulkách) ukazující na politickou příslušnost mluvčích odpovídají stavu ve sledovaném období, přičemž zahrnují i nestraníky kandidující za dané subjekty.

¹⁵ Do března 2014 Strana práv občanů ZEMANOVCI – SPOZ.

Tab. 10: Struktura vypovídajících aktérů: politici konkrétně¹⁶

VOLBY					
politický mluvčí	specifikace	četnost	politický mluvčí	specifikace	četnost
Okamura T.	Úsvit	6	Rouček L.	ČSSD	1
Zeman M.	prezident	3	Stehlík V.	ANeO	1
Klaus V.	exprezident	2	Zahradil J.	ODS	1
Filip V.	KSČM	1	Bělobrádek P.	KDU-ČSL	1
Hulicius E.	KDU-ČSL	1	Kohout L.	ANeO	1
Falbr R.	ČSSD	1	Maštálka J.	KSČM	1
Roithová Z.	KDU-ČSL	1	-	-	-

Kvantifikované údaje potvrzují, jak malý prostor relace věnovala volbám do EP a kandidujícím subjektům. Zároveň pouhé kvantifikované údaje mohou samy o sobě naznačovat nevyváženost předvolebního vysílání. Ze srovnání jednoho ukazatele (mluvčích) ale nelze vyvozovat finální závěry. Stejně tak musíme posoudit, o kterých subjektech bylo v relaci hovořeno (zmiňované aktéry), s jakou četností a valencí.

V obecně politických příspěvcích jsme zaznamenali celkem 185 zmiňovaných aktérů, z toho 60 různých osob/subjektů. Ve volebních příspěvcích jich bylo méně – celkem 51 aktérů, z toho 30 různých jedinců/subjektů. Celkový soupis všech obecných subjektů i konkrétních jedinců, o kterých se hovořilo v politických i volebních příspěvcích, uvádíme v příloze analýzy.

Tabulky 11 a 12 ukazují, o kterých politických stranách, představitelích či obecných subjektech bylo hovořeno nejčastěji. Obě tabulky jsou zobecňující – politická uskupení, které tabulky uvádí, v sobě zahrnují i konkrétní politiky, o kterých se hovořilo. Jinými slovy, pokud se nejčastěji v politických příspěvcích hovořilo o straně ČSSD, hovořilo se nejen o této straně obecně, ale i např. o B. Sobotkovi, M. Chovancovi a dalších představitelích strany. Aby bylo zřejmé, v souvislosti s jakými tématy bylo o daných subjektech hovořeno, uvádíme v tabulkách současně hlavní témata, ve kterých aktéři stran figurovali. Nutno podotknout, že jsme zaznamenávali a následně analyzovali výpovědi všech mluvčích, tedy nejen moderátorů a redaktorů relace, ale i oslovených zdrojů/mluvčích. Důležité je také zopakovat, že jsme zaznamenávali každou zmínku o politických subjektech v jednotlivých výpovědích. V jednom zpravodajském příspěvku se však mohlo vypovídat o subjektech opakovaně, čímž mohl počet výpovědí za určitou stranu opticky narůst. Proto je relevantní také porovnat, v kolika příspěvcích bylo o daných subjektech hovořeno.

Podíváme-li se konkrétně, vidíme, že v obecně politických zprávách byla opět s největší četností zmiňována strana ČSSD či její představitelé. Příčinou vysoké četnosti medializace této strany bylo především informování o záležitostech týkajících se státní správy. Dále pak o některých skutečnostech vnitrostranické politiky ČSSD (zejména odchod M. Haška z poslaneckých lavic), i o korupční kauze, v souvislosti s kterou byli vyšetřováni tři představitelé strany ČSSD či dopravním přestupku ministra zahraničí L. Zaorálka, dění na Ukrajině nebo o jmenování nového předsedy ČMKOS. O straně ČSSD a jejích představitelích tak bylo informováno nejen v neutrálních či pozitivních kontextech, ale i v kontextech ambivalentních a negativních.

Ostatním politickým subjektům patřil v relaci o poznání menší prostor, a to jak do počtu zmínek, tak celkových příspěvků, ve kterých o nich bylo hovořeno. Opět můžeme konstatovat, že se hovořilo pouze o stranách zastoupených v PSP ČR. Druhým nejvíce zmiňovaným subjektem bylo hnutí ANO, o kterém se, častěji než v souvislosti se státními záležitostmi, hovořilo v příspěvcích reflektující

¹⁶ Údaje v tabulce (i ostatních tabulkách) ukazující na politickou příslušnost mluvčích odpovídají stavu ve sledovaném období, přičemž zahrnují i nestraníky kandidující za dané subjekty.

chování/jednání politiků. Jako příklad jmenujme příspěvky jako „Ostré slovní útoky ve sněmovně“, „Promarněný den: dnešek sněmovna věnovala hádkám“, „Ministr obrany na koberečku u premiéra“, „Poslanci zájem o testy na diabetes neměli“, „Jak politici bojují s kily navíc“. Jak je z těchto názvů příspěvků zřejmé, ani představitelé hnutí ANO nebyli zmiňováni pouze v neutrálních kontextech.

S podobnou četností se hovořilo o stranách TOP 09, ODS, KDU-ČSL, KSČM, Úsvit a jejich zástupcích, avšak v rozdílných kontextech (viz níže). Obecně opět můžeme poznamenat, že četnost jejich medializace byla spíše nízká.

Tab. 11: Struktura zmiňovaných politických aktérů/subjektů v „obecně politických“ příspěvcích

POLITIKA				
subjekt strany	četnost	podíl ¹⁷	počet ZP	témata
ČSSD	73	39 %	34	korupce (17x), státní správa (16x), volba předsedy ČMKOS (14x), chování/jednání politiků (13x), Ukrajina (5x), vnitrostranická politika (2x), jiné (6x)
ANO	31	16 %	16	chování/jednání politiků (18x), státní správa (11x), korupce (1x), jiné (1x)
TOP 09	8	4 %	6	chování/jednání politiků (5x), státní správa (1x), korupce (1x), Ukrajina (1x)
ODS	5	3 %	3	korupce (5x)
KDU-ČSL	3	2 %	3	chování/jednání politiků (1x), jiné (2x)
KSČM	1	1 %	1	chování/jednání politiků (1x)
Úsvit	1	1 %	1	chování/jednání politiků (1x)
jiné ¹⁸	63	34 %	-	-
celkem	185	100 %	78	-

Ve volebních příspěvcích byla rozmanitost zmiňovaných aktérů větší. Nejvíce zmínek patřilo hnutí Úsvit a straně ČSSD a jejím představitelům. Hovořilo se ale i ostatních parlamentních stranách a také o šesti neparlamentních, menších kandidujících subjektech. Srovnáme-li počet zmínek i příspěvků, ve kterých byly jednotlivé subjekty zmiňovány, vidíme, že rozdíly mezi jednotlivými jsou zcela zanedbatelné. Největší pozornosti z hlediska počtu příspěvků, se dostalo straně ČSSD, KSČM a hnutí ANO, tedy dle různých volebních průzkumů favoritům voleb. Obecně data v tab. 12 opět potvrzují, jak marginální prostor relace nadcházejícím volbám věnovala.

Tab. 12: Struktura zmiňovaných politických aktérů/subjektů v příspěvcích „volebních“

VOLBY				
subjekt strany	četnost	podíl ¹⁹	počet ZP	témata
Úsvit	9	17 %	4	představitelé a kandidáti stran (7x), kampaň (1x), první den voleb (1x)
ČSSD	8	16 %	6	představitelé a kandidáti stran (3x), chování/jednání politiků (2x), volební preference (1x), kampaň (1x), první den voleb (1x)
KSČM	7	14 %	6	představitelé a kandidáti stran (3x), chování/jednání politiků (2x), volební preference (1x), první den voleb (1x)
ANO	5	10 %	5	představitelé a kandidáti stran (2x), volební preference (1x), kampaň (1x), první den voleb (1x)
ODS	3	6 %	3	volební preference (1x), kampaň (1x), první den voleb (1x)

¹⁷ Ze všech zmíněných politiků/stran.

¹⁸ Do této kategorie jsme zařadili tyto osobnosti: Miloš Zeman, Roman Houska, Martin Barták, Antonín Baudyš, Karolína Peake, David Rath, Zdeněk Kořistka, Jana Nagyová (Nečasová), Václav Klaus, František Koníček, Jaroslav Palas a obecné subjekty: vláda ČR, poslanci, Min. financí, Min. vnitra, Min. práce a soc. věcí, Min. průmyslu, Min. obrany, opozice, senátoři, poslanci.

¹⁹ Ze všech zmíněných politiků/stran.

ANeO	2	4 %	1	představitelé a kandidáti stran (2x)
KDU-ČSL	1	2 %	1	první volební den (1x)
TOP 09	1	2 %	1	první volební den (1x)
Strana zelených	1	2 %	1	první volební den (1x)
Piráti	1	2 %	1	první volební den (1x)
Vize 2014	1	2 %	1	představitelé a kandidáti stran (1x)
DSSS	1	2 %	1	představitelé a kandidáti stran (1x)
Hnutí sociálně slabých	1	2 %	1	představitelé a kandidáti stran (1x)
jiné	10	19 %	-	-
celkem	51	100 %	12	-

Ze souhrnného srovnání četnosti, s jakou se o uvedených subjektech hovořilo, opět vyplývá, že největšího souvislého prostoru se v hlavní zpravodajské relaci dostalo zejména vládním stranám. Relace však neopomíjela ani strany opoziční. Obecně můžeme konstatovat, že analýza neukázala na nevyváženost v četnosti medializace jednotlivých stran. Větší či menší prostor, který stranám v námi sledovaném období poskytovala, spíše odrážel aktuální dění v politickém i veřejném životě, než by „nahrával“ některé ze stran. Strany medializované s vyšší četností, jako strana ČSSD či hnutí ANO, jsou stranami vládními, navíc stranami, kterým předvolební průzkumy předpovídaly nejvyšší počet voličských hlasů. Je tedy zcela relevantní, že se jim ze strany relace dostalo největší pozornosti.

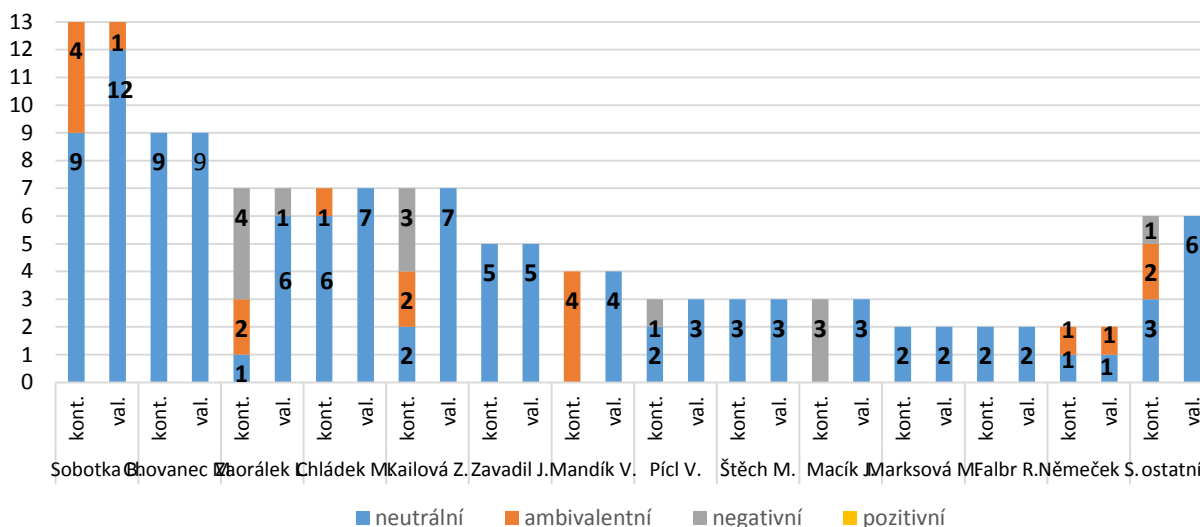
Kontext a valence výpovědí o politických subjektech

Srovnání četnosti jednotlivých vypovídajících a zmiňovaných aktérů nemusí být samo o sobě dostačujícím ukazatelem pro vyvození závěrů o posunutí vyváženosti vysílání směrem k těmto stranám. Vedle „hlasitosti“, kterou jsme operacionalizovali prostřednictvím indikátorů přítomnosti ve vysílání jako mluvčí-zdroj, stopáž a počet zmínek o subjektech/aktérech, bylo pro výsledný obraz jednotlivých kandidujících stran a hnutí klíčové tematické zarámování zpravodajských příspěvků a výpovědí, ve kterých figurovaly. Závěrem části analyzující aktéry jednotlivých příspěvků a subjektů se proto pokusíme popsat základní tematické okruhy spojované s kandidujícími stranami a jejich představiteli, a porovnat objektivitu, respektive vyváženost a nestrannost sledované mediální praxe. U jednotlivých politických subjektů uvedeme jak kontext výpovědí o subjektech, tak případné hodnocení subjektů autorem výpovědi (nejčastěji moderátorem či redaktorem relace).

Rozbor konkrétních politických subjektů začneme stranou nejvíce medializovanou – stranou ČSSD. O té se v celku všech příspěvků hovořilo 81x ve 40 příspěvcích, přitom s výrazně větší četností v obecně politických příspěvcích. Ve volebních pouze 8x v šesti zprávách. Většinu výpovědí (95 %) pronášeli moderátoři a redaktoři zpravodajské relace.

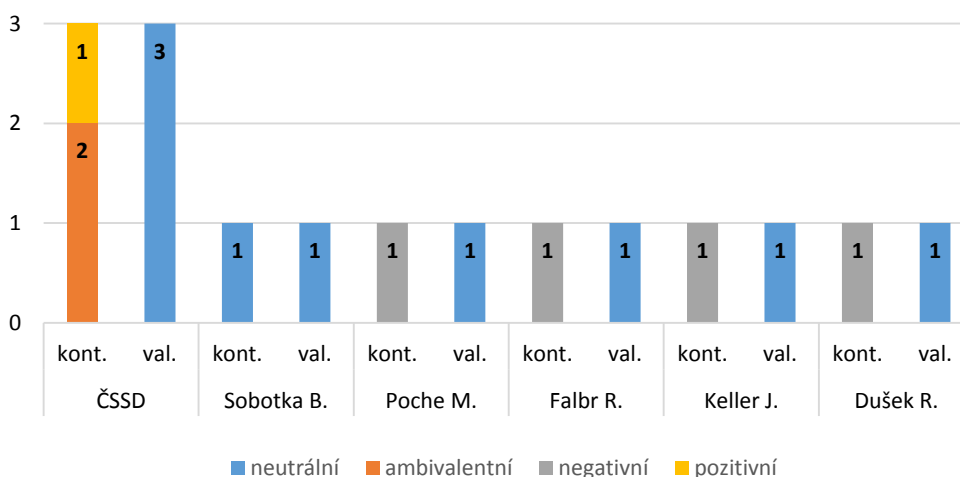
Jak ukazuje graf č. 2, v obecně politických příspěvcích byl nejčastěji zmiňován premiér Bohuslav Sobotka. Na dalších třech místech ministři Chovanec, Zaorálek a Chládek. Vysoká četnost právě těchto osob je dána medializací událostí týkající se státních záležitostí. Ve volebních příspěvcích tito ministři zmiňováni nebyli, premiér Sobotka pak pouze jedenkrát v příspěvku reflektujícím první volební den (graf č. 3). Nejvíce negativně či ambivalentně se hovořilo o L. Zaorálkovi. Příčinou byl dopravní přestupek, kterého se dopustil a o kterém relace zpravovala. Negativně či ambivalentně bylo hovořeno také o třech představitelích ČSSD – Z. Kailové, V. Mandíkovi a J. Macíkovi. A to ve dvou příspěvcích, které v souvislosti s těmito politiky informovaly o podezření z korupce v kauze „Vítání občánků“. Hodnocení moderátorů či reportérů relace v těchto výpovědích však povětšinou nezaznívalo.

Graf č. 2: Kontext a valence výpovědí o straně ČSSD a jejích představitelích v politických příspěvcích

Ve volebních příspěvcích se hovořilo nejčastěji o straně ČSSD obecně. V jednom případě byl kontext výpovědi o straně pozitivní, a to když redaktorka relace informovala o volebním průzkumu preferencí CVVM slovy: „Druhé místo s 23 % a příspěvkem cirka 17 milionů korun přisuzuje průzkum ČSSD“. Dvakrát byla strana zmiňována v ambivalentním kontextu. Prvně o straně hovořil ambivalentně T. Okamura, když v přímém vstupu hovořil o podezření, že K. Samková, lídryně kandidátky hnutí Úsvit měla oklamat a skrytě pomoci oddlužit jednu z firem a přitom řekl, že „Klára Samková uvádí, že to je nasměrováno, tato kampaň od hnutí ANO a ČSSD“²⁰. V druhém případě pak bylo o straně hovořeno ambivalentně v příspěvku zajímavajícím se o to, zda „výdělek“ z voleb pokryje straně náklady na její volební kampaň²¹.

Graf č. 3: Kontext a valence výpovědí o straně ČSSD a jejích představitelích v příspěvcích volebních

²⁰ Televizní noviny, 10. 5. 2014, „Samková nepovede kandidátku hnutí Úsvit“.

²¹ „ČSSD bude muset zřejmě hlouběji sáhnout do vlastních zásob. Na kampaň totiž chce dát asi 25 milionů korun. Jak ale tady vidíte, my jsme na základě toho posledního průzkumu veřejného mínění propočítali, že dostane od státu jenom 17 milionů korun.“

Krom výše zmíněného B. Sobotky, bylo dále ve volebních příspěvcích hovořeno o čtyřech představitelích ČSSD, přičemž pokaždé v negativním kontextu. M. Poche a J. Keller, kandidáti ČSSD do europarlamentu, byli prezentováni v příspěvku nazvaném „Kandidáti do eurovoleb“²². M. Pocheho redaktorka představila slovy „Miroslav Poche by zřejmě rád zapomněl na čtyři roky starou aféru, kdy vysvětloval svoje statisícové příjmy z firem napojených na hlavní město“. O J. Kellerovi informovala v souvislosti s jeho výrokem, že „pokud Evropská unie a Spojené státy uzavřou dohodu o volném obchodu, hrozí tím konec farmářských trhů“, tento výrok následně zpochybnila slovy „to experti odmítli a Keller si tím vysloužil tuto posměšnou grafiku“. O dalších dvou představitelích ČSSD a nyní již ex-europoslancích R. Falbrovi a R. Duškovi bylo hovořeno v příspěvku „Europoslanci ČR aktivitou právě nehýří“²³. Dle redaktorky „podle výzkumu patří (obecně europoslanci ČR) mezi nejhorší, co se pracovního nasazení týká. A to nejen v porovnání se zakládajícími státy EU, ale i ve srovnání s okolními zeměmi střední Evropy ... Vůbec nejhůř dopadli v hodnocení sociálnědemokratičtí poslanci Robert Dušek a Richard Falbr“.

Pouze na základě negativních kontextů výpovědí o těchto politicích nelze hovořit o záměrné defavorizaci právě této stany. Příspěvky, které hovořily o těchto politicích negativně, hovořily stejně negativně i o jiných osobách zastupujících jiné kandidující subjekty. Nutno podotknout, že i přes vyšší četnost negativních výpovědí si tvůrci zpráv opět zanechali odstup od jakéhokoli hodnocení.

Druhým nejčteněji zmiňovaným politickým subjektem bylo hnutí ANO, o kterém se hovořilo celkem 36x v 21 příspěvcích. I hnutí ANO bylo výrazně častěji zmiňováno v příspěvcích obecně politických. Většinu výpovědí (86 %) pronášeli moderátoři a redaktoři zpravodajské relace.

V politických příspěvcích se s největší četností hovořilo o předsedovi hnutí ANO, ministrovi financí A. Babišovi. Vynesla ho tam zejména medializace hádek ve sněmovně mezi TOP 09 a hnutí ANO, dále pak bilancování prvních 100 dní vládnutí koalice (ve dvou příspěvcích), či příspěvky týkající se resortu financí. Kontext těchto výpovědí byl v polovině případů neutrální, v druhé polovině ambivalentní. Hodnocení bylo ambivalentní pouze ve dvou případech, přičemž v jednom ho pronášel ministr zdravotnictví S. Němeček, ve druhém redaktor relace.

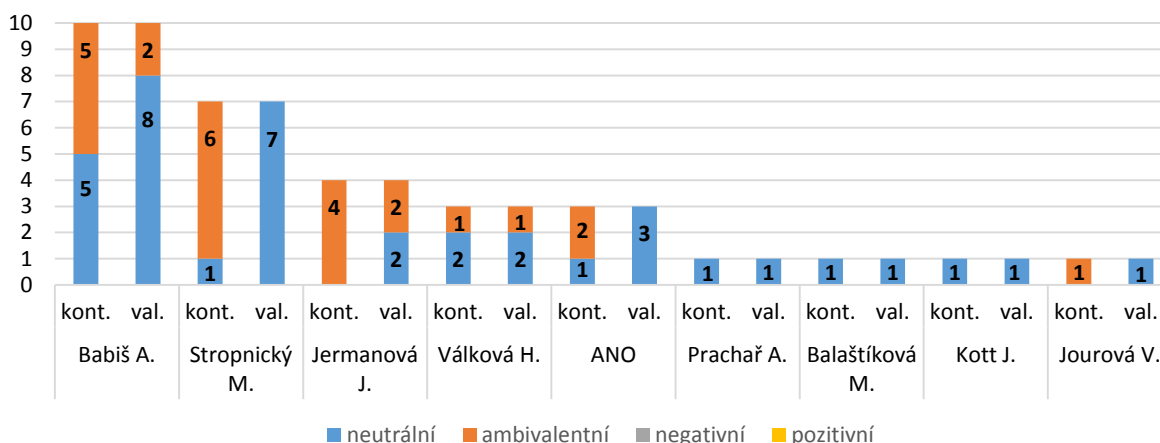
Ministra obrany M. Stropnického vynesla medializace jeho výroku o ne/podpoře ČR v otázce umístění vojsk NATO na jejím území na pomyslné druhé místo v četnosti medializace politiků hnutí ANO v politických příspěvcích. Právě tento výrok byl zároveň příčinou většiny ambivalentních výpovědí o jeho osobě.

V ostatních případech bylo hovořeno např. o J. Jermanové, kterou kritizoval Kalousek za její vedení zasedání schůze PS, dále o ministryni spravedlnosti Válkové, která byla zmíněna v souvislosti s odvoláním šéfa vězeňské služby či o hnutí ANO obecně. Valence výpovědí byla ze strany provozovatele vysílání povětšinou neutrální.

²² Televizní noviny, 6. 5. 2014.

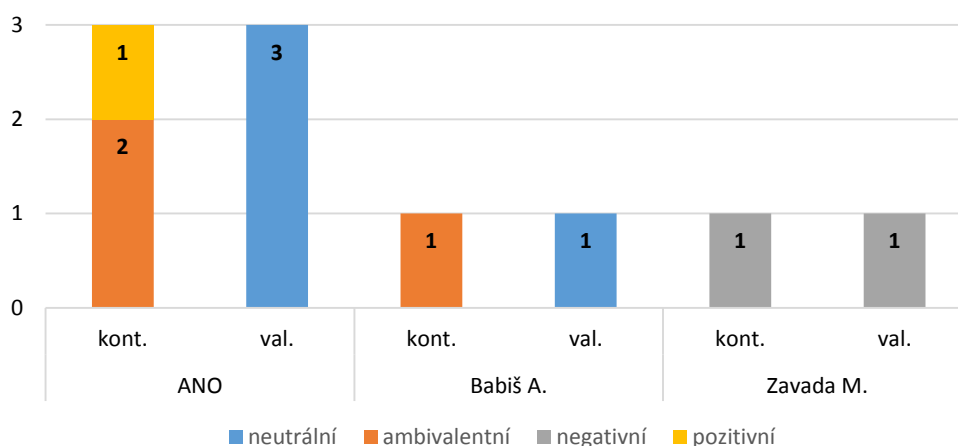
²³ Televizní noviny, 28. 4. 2014.

Graf č. 4: Kontext a valence výpovědí o hnutí ANO a jeho představitelích v politických příspěvcích

V příspěvcích volebních zaznamenala analýza o hnutí ANO a jeho představitelích pět zmínek v pěti příspěvcích. Kontext výpovědí byl převážně ambivalentní (3x). Negativně se hovořilo pouze M. Zavadovi, který odstoupil z kandidátky hnutí kvůli videu z minulosti, na kterém „zpíval nacistickou hymnu“²⁴. Naopak pozitivně bylo o straně hovořeno v příspěvku reflektujícím preferenční hlasy strany.

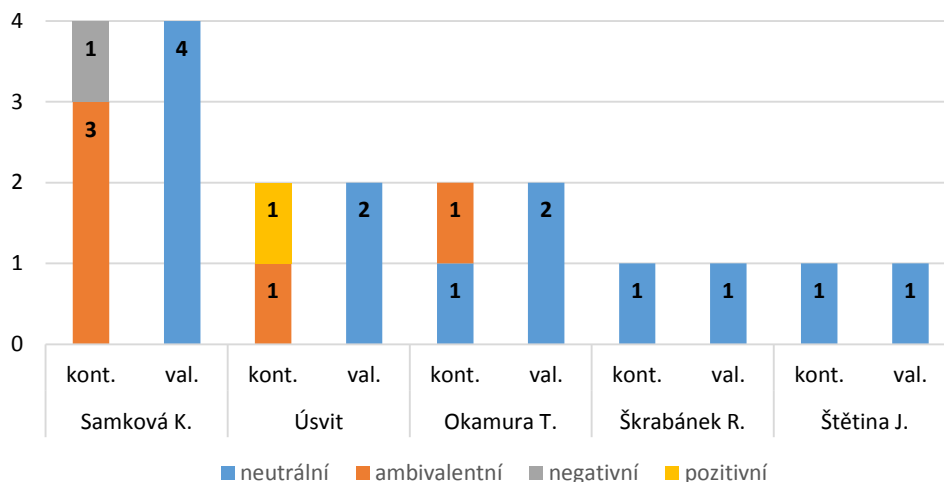
Graf č. 5: Kontext a valence výpovědí o hnutí ANO a jeho představitelích v příspěvcích volebních

Nejčastěji medializovaným hnutím v příspěvcích volebních bylo hnutí Úsvit přímé demokracie. Zatímco v příspěvcích obecně politických jsme zaznamenali pouze jedinou zmínku o Jiřím Štětinovi, poslanci za hnutí Úsvit, jenž byl prezentován v příspěvku informujícím o akci „Den diabetu“ v Poslanecké sněmovně, v příspěvcích volebních jsme o hnutí identifikovali devět zmínek ve čtyřech příspěvcích. Většina těchto zmínek (7 z 9) se vztahovala ke kauze odstoupené lídrně kandidátky K. Samkové. Této kauze relace věnovala jeden celý příspěvek, který odvysílala 10. 5. 2014. Kauza rovněž zapříčinila, že se nejčastěji hovořilo o samotné K. Samkové, a to vesměs ambivalentně či negativně. Valence výpovědí však byla vždy neutrální. O předsedovi hnutí T. Okamurovi se hovořilo jak v příspěvku „kauza Samková“ (ambivalentní kontext), tak v příspěvku odvysílaném první volební den (neutrální kontext).

²⁴ Televizní noviny, 6. 5. 2014, „Na koho čeká místa europoslance?“.

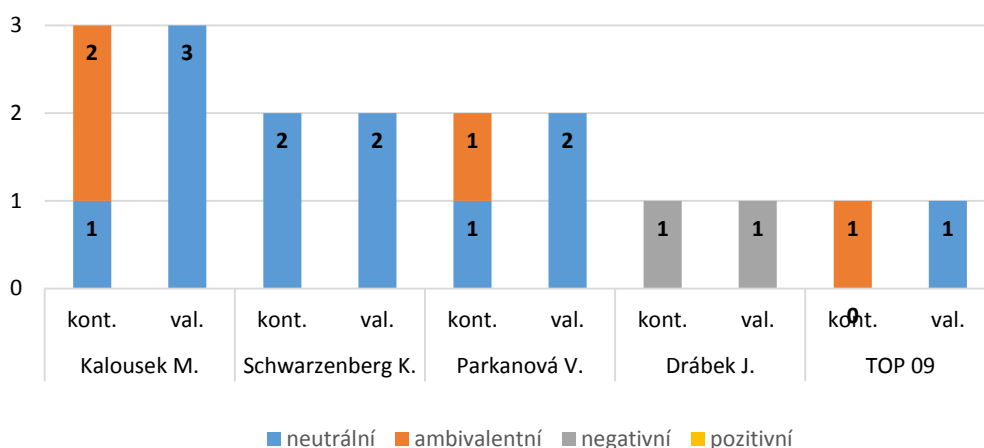
Graf č. 6: Kontext a valence výpovědí o hnutí Úsvit a jeho představitelích

Dalo by se říci, že přesně naopak byla medializovaná strana TOP 09 – zatímco v příspěvcích obecně politických jsme identifikovali osm zmínek v šesti příspěvcích, ve volebních byla zmíněna pouze jedenkrát – resp. předseda strany K. Schwarzenberg ve zprávě odvyílané první volební den. Celkem tak bylo o straně či jejích představitelích hovořeno 9x v sedmi příspěvcích. Většinu výpovědí (89 %) pronášeli moderátoři a reportéři relace.

Zmínky o straně TOP 09 a jejích představitelích byly nejčastěji slyšeny v příspěvcích reprezentujících opoziční názory k názorům vládních stran (ANO či ČSSD). Dalo by se říci, že představitelé strany TOP 09 byli často zmiňováni jako jedni z komentátorů vládních kroků a jednání. Nejvíce zmiňovaným byl M. Kalousek, který v jednom příspěvku kritizoval J. Jermanovou (ANO) za její (dle něj) laické vedení schůze Poslanecké sněmovny, ve druhém se pak vyjadřoval k výroku M. Stropnického (ANO) o umístění vojsk NATO na území ČR (viz výše).

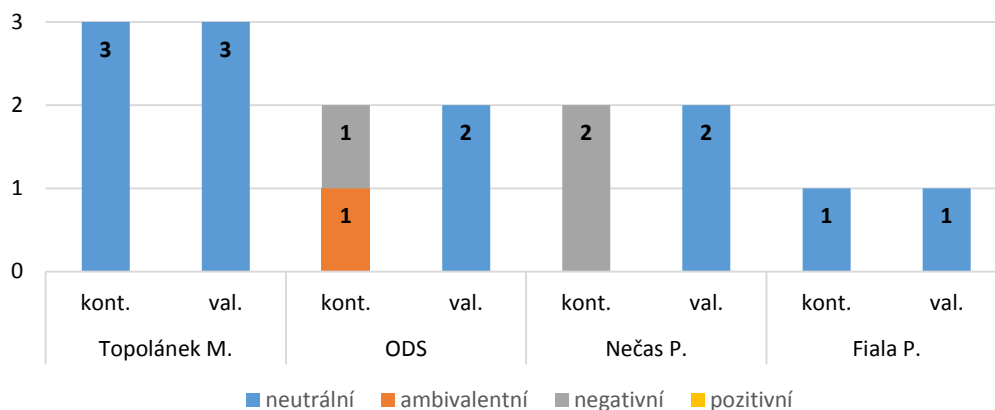
Graf č. 7: Kontext a valence výpovědí o straně TOP 09 a jejích představitelích

S podobnou četností jako TOP 09 byla zmiňována strana ODS. O ní a jejích představitelích se hovořilo celkem 8x v šesti příspěvcích. Ve volebních příspěvcích však byla zmiňovaná četněji než strana TOP 09. Hovořilo se o ní celkem ve třech zprávách. Konkrétně tomu bylo dvakrát o straně obecně v příspěvcích „Kolik mohou strany vydělat na eurovolbách“ a „Pokryje výdělky na kampaň“, jednou o předsedovi strany P. Fialovi v příspěvku z prvního volebního dne.

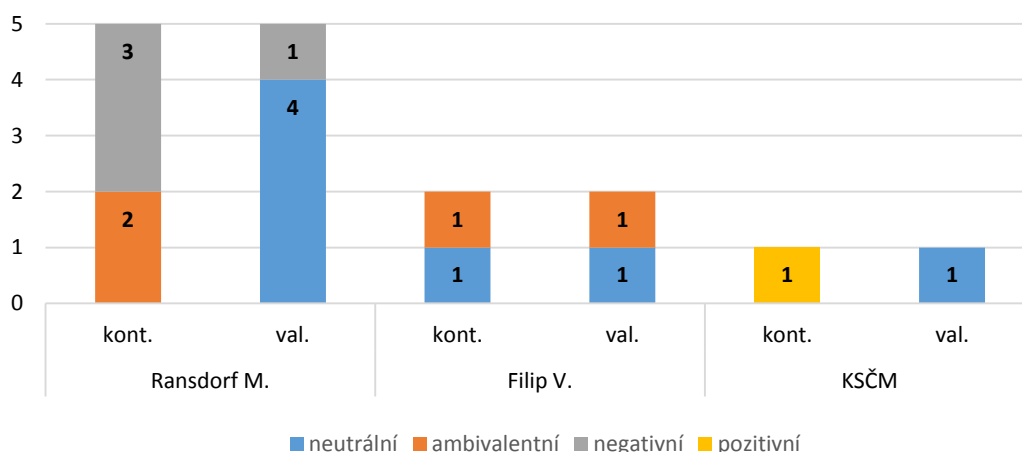
V obecně politických příspěvcích byl nejčastěji zmiňován ex-premiér M. Topolánek, a to v souvislosti s kauzou automobilů Tatra a obrněných vozů Pandur. Dalším zmiňovaným byl také P. Nečas, vždy v souvislosti s kauzou „Nagyová“.

Graf č. 8: Kontext a hodnocení výpovědí o straně ODS a jejích představitelích

Poslední relativně četně medializovanou stranou byla strana KSČM. Ta byla shodně jako strana ODS zmiňována 8x ale v sedmi příspěvcích. Četněji (87 %) se o ní hovořilo v příspěvcích volebních. V obecně politických byla zmíněna (resp. předseda V. Filip) pouze v jediném příspěvku, který informoval o tradiční recepci státníků na ruské ambasádě k výročí konce II. světové války. Ve volebních příspěvcích byl předseda strany medializován pouze v příspěvku z prvního volebního dne. Nejčastěji prezentovaným politikem volebních příspěvků byl europoslanec M. Ransdorf. Jeden celý příspěvek byl věnován tomuto politikovi v souvislosti s jeho finančními potížemi. I v dalších třech byl zmiňován spíše v negativních kontextech v příspěvcích „Europoslanci z ČR aktivitou právě nehýří“, „Europarlament jako černá díra na peníze“ či „Na koho čeká místo europoslance“. Obecně se o straně KSČM hovořilo pouze v jediném příspěvku, který se zajímal o to, „kolik mohou strany vydělat na eurovolbách“.

Graf č. 9: Kontext a hodnocení výpovědí o straně KSČM a jejích představitelích

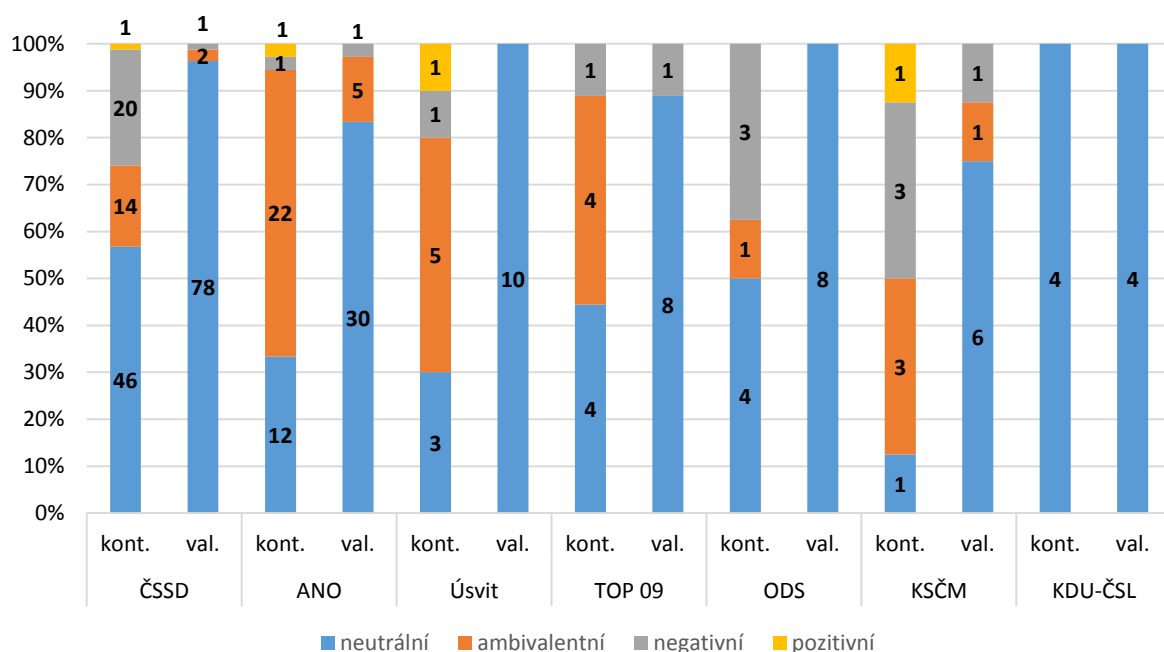

Kromě výše zmíněných politických subjektů se mluvilo také o straně KDU-ČSL, ANeO, Straně zelených, České pirátské straně, Vize 2014, DSSS a Hnutí sociálně slabých. Vyjma strany KDU-ČSL, o které bylo hovořeno jak v jednom volebním příspěvku (první volební den) tak 3x ve 3 příspěvcích obecně politických (vždy v souvislosti se státními záležitostmi), bylo o těchto stranách hovořeno pouze v příspěvcích volebních, resp. se jednalo o pouhé zmínky v rámci jedné příspěvků. Předseda Strany

zelených a České pirátské strany byl prezentován v reportáži z prvního dne voleb. U ostatních stran analýza zaznamenala zmínky povětšinou o jejich volebních lídrech v rámci příspěvků „Na koho čeká místo europoslance“ či „Kandidáti do eurovoleb“. Výpovědi o těchto subjektech byly povětšinou neutrálního charakteru.

Analýza distribuce zmínek o jednotlivých politických subjektech indikuje, jak daná relace reflektuje a manifestuje míru jejich relevance. Shrňme-li výše popsané, zřetelně největší prostor věnovala relace informování o straně ČSSD a hnutí ANO. Srovnatelný prostor pak ostatním stranám zastoupeným v Poslanecké sněmovně. Porovnáme-li kontext a valenci výpovědí o těchto stranách (graf č. 11), můžeme konstatovat, že vysílání bylo relativně vyvážené a objektivní.

Graf č. 10: Kontext a valence výpovědí o politických subjektech

3.1.1 Shrnutí monitoringu a analýzy hlavní zpravodajské relace programu NOVA

1. V rámci všech příspěvků relace Televizní noviny prezentující politické subjekty v období od 23. 4. 2014 do 23. 5. 2014 bylo možné vyčlenit dvě dominantní tematické skupiny – příspěvky či bloky věnované volební tematice a příspěvky věnující pozornost různým politickým faktům obecně. Příspěvky těchto dvou kategorií tvořily společně přibližně 10 % v celkové struktuře příspěvků zpravodajské relace sledovaného období. S větší četností bylo informováno o skutečnostech obecně politických.
2. Volební tematice se hlavní zpravodajská relace programu NOVA nevěnovala nikterak komplexně ani uceleně. Prostor, který poskytla stranám a jejím kandidátům do voleb do EP byl nízký či zcela marginální. Největší prostor v rámci příspěvků volebních poskytla favoritům voleb – straně ČSSD a hnutí ANO. Vysokou mírou medializace disponovalo i hnutí Úsvit přímé demokracie, a to díky kauze odvolané K. Samkové z prvního místa kandidátky. Ani v rámci celku, ani na úrovni jednotlivých příspěvků analýza nezaznamenala žádné skutečnosti, které by svědčily o porušení zákona o vysílání. O politických stranách a hnutích bylo vypovídáno převážně s neutrální valencí i kontextem. Signalizace postojů redaktorů zpravodajské relace k jednotlivým politickým uskupením a jejich kandidátům byla realizována spíše prostřednictvím signálů implicitního kontextuálního hodnocení či pomocí užití citovaných zdrojů a vypovídajících mluvčích než prostřednictvím explicitních hodnotících výrazů.

3. Obecně můžeme konstatovat, že v hledáčku tvůrců zpráv byly zejména události mediálně přitažlivé, obsahující prvky senzace, zábavy nebo skandálu. Tyto prvky jsme identifikovali ve všech odvysílaných volebních příspěvcích. Stejně tak obecně politická témata byla zpracována spíše do mediálně přitažlivé podoby, než by kladla důraz na hloubkové zpracování politických témat a informování o politických skutečnostech. Zákon o vysílání však nestanovuje povinnost provozovateli vysílání informovat o politice „do hloubky“, ani neurčuje způsob, jakým by měla o politických tématech či volbách zpravovat. Způsobem prezentování politických a volebních událostí v hlavní zpravodajské relaci může docházet k tzv. vyprazdňování obsahu politiky, k depolitizaci či zpovrchnění politických témat, avšak tento způsob sám o sobě ještě nezavdává podezření na porušení zákona o vysílání, jako spíše pouze potvrzuje trend poslední doby, který bývá registrován zvláště v komerčních médiích.
4. Závěrem lze konstatovat, že z hlediska hodnocení vyváženosti a objektivity je možné předvolební vysílání relace Televizní noviny hodnotit jako v souladu se zákonem.

3.2 Publicistika programu NOVA: Střepiny

Pořad Střepiny byl ve sledovaném období vysílán na programu NOVA každou neděli od 21.30 hodin. Na webových stránkách programu NOVA je tento pořad prezentován slovy: „Střepiny shrnují nejdůležitější kauzy uplynulého týdne a analyzují je v originálních reportážích“. Nejedná se však o zpravodajský pořad, formát pořadu je spíše publicistický, přičemž způsob zpracování jednotlivých reportáží ukazuje na bulvárnější pojetí témat a událostí. Zprávy a informace jsou zde prezentovány atraktivní formou, vyjadřování je podobné bulvárním periodikům s četnými prvky nadsázky a ironie. V obsahu pořadu jsou jednoznačně upřednostňovány tzv. soft news před závažnějšími politickými událostmi. Jsou-li politická témata prezentována, pak značně zjednodušeně, mnohdy s důrazem na zábavnou či „senzacechtivou“ funkci. Požadavky na objektivitu a vyváženost nemohou být v takovémto typu pořadu samozřejmě totožné jako v pořadu zpravodajském. Přesto lze vysledovat, zda nebyly v pořadu v daném období před volbami do EP medializovány s větší četností pouze některé politické subjekty kandidující do voleb do EP, či s jakou valencí byly dané subjekty v pořadu prezentovány.

Ve sledovaném období, od 23. 4. 2014 do 23. 5. 2014, byly na programu NOVA odvysílány celkem čtyři díly pořadu Střepiny. Průměrná délka jednoho vydání činila cca 25 minut. Celkem bylo pořadem odvysíláno 31 tematicky různých příspěvků, z nichž jsme určili pouze jediný jako analyticky relevantní²⁵. Stejně jako zpravodajské příspěvky relace Televizní noviny, i tento příspěvek byl analyzován prostřednictvím kvantitativně-kvalitativní obsahové analýzy.

Analyzovaný příspěvek nesl název „Zájem Čechů o volby“, byl odvysílán dne 27. 4. 2014 a jak už název napovídá, spadal do tematiky volební. Reportáž trvající přibližně dvě minuty reflektovala zájem či spíše nezájem českých voličů o eurovolby. Žádným způsobem nebyly prezentovány kandidující subjekty ani jiná politická uskupení. O potenciálních budoucích europoslancích bylo hovořeno pouze obecně, přičemž kontext výpovědí o europoslancích, potažmo celé EU, byl spíše negativní (nezájem občanů o EU, byrokracie EU, lenost europoslanců X vysokému poslaneckému platu). Reportáž také stručně připomínala několik organizačních faktů voleb – termín voleb, počet nově zvolených europoslanců či množství kandidujících subjektů. Právě v posledně jmenovaném se vyskytla faktická chyba, když moderátorka informovala o tom, že občané budou moci „vybírat jedenadvacet českých zástupců do Bruselu z rekordního počtu 40 uskupení a hnutí“. Do voleb kandidovalo původně 39 přihlášených subjektů. Jedna strana byla však Ministerstvem vnitra vyřazena, celkem tak mohli občané vybírat z 38 stran a hnutí. Chyba, které se moderátorka dopustila, byla patrně chybou jednotlivce a ne provozovatele vysílání jako celku. Nutno brát také v potaz potenciální závažnost pochybení a možný

²⁵ Soupis všech příspěvků uvádíme v příloze práce.

dopad na voliče, které v tomto případě, kdy moderátorka ani konkrétně nejmenovala jednotlivá kandidující uskupení, nebylo závažné a nelze z něho vyvozovat porušení zákona o vysílání.

Jiné příspěvky, které by se dotýkaly politické oblasti či nadcházejících voleb, nebyly ve sledovaném období relací odvysílány.

3.2.1 Shrnutí monitoringu a analýzy pořadu Střepiny vysílaném v předvolebním období

Na základě monitoringu a analýzy předvolebního vysílání pořadu Střepiny můžeme konstatovat, že nebyly zjištěny žádné skutečnosti ukazující na porušení zákona o vysílání.

4 HLAVNÍ ZÁVĚRY ANALÝZY

Téma nadcházejících voleb do Evropského parlamentu bylo v předvolebním vysílání programu NOVA tématem spíše marginálním. Monitoring čtyř vydání pořadu Střepiny identifikoval pouze jeden příspěvek, který reflektoval nadcházející volby. Stejně tak hlavní zpravodajská relace věnovala tématu voleb velmi malou pozornost. Ve 31 vydáních bylo shledáno pouze 12 „volebních“ příspěvků. S ohledem na marginální zájem o nadcházející volby tak relace neposkytovala velký prostor ani kandidujícím subjektům. Relativně největší prostor v rámci příspěvků volebních (i v souhrnu všech příspěvků politických) byl věnován favoritům voleb – straně ČSSD a hnutí ANO. Poměrně vysokou mírou medializace v příspěvcích volebních disponovalo i hnutí Úsvit přímé demokracie, a to díky kauze odvolané K. Samkové z prvního místa kandidátky. Obecně můžeme konstatovat, že pokud relace prezentovala některé kandidující subjekty, zaměřovala se výhradně na strany zastoupené v PSP ČR. Ani v rámci celku, ani na úrovni jednotlivých příspěvků analýza nezaznamenala žádné skutečnosti, které by svědčily o porušení zákona o vysílání. O politických stranách a hnutích bylo vypovídáno převážně s neutrální valencí i kontextem. Obecně můžeme konstatovat, že v hledáčku tvůrců zpráv byly zejména události mediálně přitažlivé, obsahující prvky senzace, zábavy nebo skandálu. Tyto prvky jsme identifikovali ve všech odvysílaných volebních příspěvcích. Stejně tak obecně politická témata byla upravena spíše do mediálně přitažlivé podoby, než že by kladla důraz na hloubkové zpracování politických témat a informování o politických skutečnostech. Zákon o vysílání však nestanovuje povinnost provozovateli vysílání informovat o politice „do hloubky“, ani neurčuje způsob, jakým by měla o politických tématech či volbách zpravovat. Způsobem, kterým byly prezentovány volební i obecně politické události v hlavní zpravodajské relaci programu NOVA, může docházet k tzv. vyprazdňování obsahu politiky, k depolitizaci či zpovrchnění a trivializaci politických témat, avšak tento způsob sám o sobě ještě nezavdává podezření na porušení zákona o vysílání, jako spíše pouze potvrzuje trend poslední doby, který bývá registrován zvláště v komerčních médiích.

Seznam příloh

Příloha 1: Přehled analyzovaných příspěvků obecně politické tematiky

Příloha 2: Přehled a transkripce analyzovaných příspěvků volební tematiky

Příloha 3: O kom se hovořilo v politických zpravodajských příspěvcích?

Příloha 4: O kom se hovořilo ve volebních zpravodajských příspěvcích?

Příloha 5: Přehled odvísaných příspěvků pořadu Střepiny ve sledovaném období

Příloha 6: Transkripce analyzovaného příspěvku pořadu střepiny odvísaného dne 27. 4. 2014

Příloha 7: Preference stran pro volby do EP dle CVVM

Příloha 1: Přehled analyzovaných příspěvků obecně politické tematiky

datum	název příspěvku
23. 4. 2014	Vězni jako pracovníci call center
23. 4. 2014	Citlivé údaje v rukou trestanců?
23. 4. 2014	Policie obvinila ústeckého primátora
23. 4. 2014	Michal Hašek už nebude poslancem
23. 4. 2014	Boj proti stáčení tachometrů
23. 4. 2014	Soud s Davidem Rathem se pořádně protáhne
23. 4. 2014	Konec sladkostí z automatů na školách
23. 4. 2014	Ministerstvo zrušilo rodinné klokanky
24. 4. 2014	Východoevropští prezidenti přijeli do Prahy
24. 4. 2014	Výměna šéfa odborů
25. 4. 2014	Prezident Zeman strůjcem míru na Ukrajině
25. 4. 2014	Novým šéfem odborářů je Josef Středula
26. 4. 2014	Separatisté zadržují českého občana
26. 4. 2014	Nový boss odborářů Josef Středula
26. 4. 2014	Pokračování: Nový boss odborářů Josef Středula
27. 4. 2014	Papež svatořečil dva své předchůdce
27. 4. 2014	Separatisté už propustili jednoho zajatce
27. 4. 2014	Ex-poslanec Petr Wolf je stále na útěku
28. 4. 2014	Vládní dotace oddálí konec dolu Paskov
28. 4. 2014	Prodaná hospoda: zastupitelům hrozí vězení
29. 4. 2014	Česko uznalo čínskou anexi Tibetu
29. 4. 2014	Zásah policie u exministra Palase
30. 4. 2014	Zásadní zvrat: zabil Housku nájemný vrah?
30. 4. 2014	Kontroly potravin dohoda politiků je na světě
30. 4. 2014	Tunel blanka
1. 5. 2014	Prvomájová tradice
1. 5. 2014	Jak oslavují první máj politici
2. 5. 2014	Státní maturity odstartoval test z matematiky
2. 5. 2014	Odvolání Hermana z čela ÚSTR bylo protiprávní
3. 5. 2014	Dávky postiženým
3. 5. 2014	100 dní vlády
4. 5. 2014	Smrt policistky
4. 5. 2014	Čeští vojáci terčem útoků v zahraničí
4. 5. 2014	100 dní vlády
5. 5. 2014	Zákaz řízení neberou recidivisti vážně
5. 5. 2014	Německý prezident Joachim Gauck na návštěvě Česka
7. 5. 2014	Německý prezident poslední den v Česku
7. 5. 2014	Jak politici bojují s kily navíc
7. 5. 2014	Pokuta za sázení mimo území ČR
8. 5. 2014	Prezident Miloš Zeman na Vítkově
9. 5. 2014	Prezident na ruské ambasádě chyběl
9. 5. 2014	Obnova chaty Libušín
10. 5. 2014	Ostré slovní útoky ve sněmovně

10. 5. 2014	Vysočina bez prezidenta Miloše Zemana
10. 5. 2014	Likvidace vepřína v Letech u Písku
11. 5. 2014	Bouřlivé referendum na východě Ukrajiny
11. 5. 2014	Někteří poslanci chtějí, aby Hrad šetřil
12. 5. 2014	Plané sliby: Politici zatím nešetří
13. 5. 2014	Promarněný den: Dnešek sněmovna věnovala hádkám
13. 5. 2014	Sněmovna začala řešit vydání Zuzany Kailové
13. 5. 2014	František zase "zaperlil" chce pokřtít marťany
14. 5. 2014	Kauza Tatra: exministr Barták zproštěn viny
14. 5. 2014	Kauza Gripeny: žalobce nenašel dostatek důkazů
14. 5. 2014	Ministr obrany na koberečku u premiéra
14. 5. 2014	Pokračování: Ministr obrany na koberečku u premiéra
14. 5. 2014	Přešlapy ministrů obrany
14. 5. 2014	Divoká jízda ministra Zaorálka noční dálnicí
14. 5. 2014	Další obvinění v kauze české pošty
15. 5. 2014	Kauza Rath: 2 roky čekání na rozsudek
15. 5. 2014	Pokračování: Kauza Rath: 2 roky čekání na rozsudek
15. 5. 2014	Žaloba na Dalíka v kauze nákupu obrněných vozů
15. 5. 2014	Maturity dopadly hůř než loni
16. 5. 2014	Švédské Gripeny zůstávají dál
16. 5. 2014	Stát s fotbalem hledají recept na chuligány
16. 5. 2014	Odbory kritizují nové obutí pro policisty
17. 5. 2014	Placení kartami na poště stále jen pro někoho
17. 5. 2014	Pokračování: Placení kartami na poště stále jen pro někoho
18. 5. 2014	Město a kraj chtějí pozemky vykoupit samy
18. 5. 2014	Velká novela v kontrolách potravin
19. 5. 2014	Kdy půjde Jana Nagyová před soud?
20. 5. 2014	Jak pohodlná je policejní košile
20. 5. 2014	Premiér jedná s ministry kvůli výhružkám Ruska
20. 5. 2014	Poslanci zájem o testy na diabetes neměli
21. 5. 2014	Senátoři na cestách po celém světě
21. 5. 2014	Poslanci na služebních cestách
21. 5. 2014	Rusko hrozí zastavením dodávek plynu tekoucí přes Ukrajinu
21. 5. 2014	Přijdou živnostníci o slevu na dani?

Příloha 2: Přehled a transkripce analyzovaných příspěvků volební tematiky

datum	název příspěvku
28. 4. 2014	Europoslanci z ČR aktivitou právě nehýří
29. 4. 2014	Názor na EU rozděluje prezidenty
5. 5. 2014	Europarlament jako černá díra na peníze
6. 5. 2014	Na koho čeká místo europoslance?
6. 5. 2014	Kandidáti do eurovoleb 2014
10. 5. 2014	Samková nepovede kandidátku hnutí Úsvit
12. 5. 2014	Europoslance vytáhla z dluhu jeho podřízená
19. 5. 2014	Kolik mohou strany vydělat na eurovolbách
19. 5. 2014	Pokryje výdělak náklady na kampaň?
23. 5. 2014	Začaly volby do EP
23. 5. 2014	Začaly volby do EP
23. 5. 2014	Začaly volby do EP

Transkripce volebních příspěvků

28. 4. 2014

1. Reportáž, „Europoslanci z ČR aktivitou právě nehýří“, v 7. minutě od začátku pořadu (0:07:40)

Transkripce:

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Čeští europoslanci patří v končícím volebním období mezi ty nejméně aktivní v rámci celého Evropského parlamentu.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Zlepšit by měli především docházku a také by se neměli bát v parlamentu promluvit. Vyplývá to z nejnovější studie, kterou zpracovala organizace Evropské hodnoty.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

Teplé místo za sta tisíce, tak si Češi představují post europoslance a naši zástupci v Bruselu zatím tyto mýty nezbořili. Podle výzkumu patří mezi nejhorší, co se pracovního nasazení týká. A to nejen v porovnání se zakládajícími státy EU, ale i ve srovnání s okolními zeměmi střední Evropy.

Radko HOKOVSKÝ, výkonný řed. Evropské hodnoty

V těch oblastech, jako je předkládání pozměňovacích návrhů a předkládání těch parlamentních otázek, tak i tam jsme vlastně slabší, máme slabší výkon než Slováci.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

Vůbec nejhůř dopadli v hodnocení sociálnědemokratičtí poslanci Robert Dušek a Richard Falbr.

Richard FALBR, europoslanec /ČSSD/

Já vystupuji jenom k věcem, kterým rozumím, a nevystupuji za každou cenu.

Radko HOKOVSKÝ, výkonný řed. Evropské hodnoty

České politické strany si nedostatečně uvědomují vlastně důležitost evropské politiky.

Zuzana ROITHOVÁ, europoslankyně /KDU-ČSL/

Někteří občas usnou, dokonce i na plenárním zasedání. Ale já si netroufám hodnotit jejich výkony.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

Europoslanci ale sami své výkony hodnotí jak jinak než pozitivně.

Jiří MAŠTÁLKA, europoslanec /KSČM/

Jsem jediný z té české delegace, který byl dvakrát zvolen členem předsednictva Evropského parlamentu.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

Čeští europoslanci se ale do podvědomí národa zapsali spíš negativně. Třeba Miloslav Ransdorf z KSČM se před rokem do budovy Evropského parlamentu přišel jen podepsat na prezenční listinu a pak se vrátil domů. Přesto ani on nebude na kandidátce do květnových eurovoleb chybět. Emma Smetana a Zuzana Štichová, televize Nova.

29. 4. 2014

1. Reportáž, „Názor na EU rozděluje prezidenty“, v 38. minutě od začátku pořadu (0:38:42)

Transkripce:

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Současný prezident Miloš Zeman a jeho předchůdce Václav Klaus v těchto dnech našli společné téma. Je jím desetileté působení České republiky v Evropské unii.

Reynolds KORANTENG, moderátor

V názorech na něj se však rozcházejí a není to jediná věc, ve které se současný a minulý prezident liší.

Martin ŠNAJDR, redaktor

Zatímco exprezident Václav Klaus vnímá Evropskou unii spíše skepticky, Miloš Zeman ji bere zase jako partnera.

Václav KLAUS, bývalý prezident republiky

Musím brutálně říci, že vliv vnímám nulový, i když si dnešní pan premiér sebevědomě myslí, že ten náš, náš vliv tam je velký.

Miloš ZEMAN, prezident republiky

Pevnou součástí tohoto společenství není eurohujer, ale ten, kdo v diskusi s ostatními hájí své skutečné národní zájmy.

Martin ŠNAJDR, redaktor

Rozdíly najdeme i jinde. Zatímco Miloš Zeman rozvážně chodí o hůlce, jeho předchůdce je viditelně v lepší kondici, i když je o 3 roky starší. A obklopuje se hlavně svými spolupracovníky. Současnou hlavu státu zase spíše vidíme ve společnosti mnoha mužů jeho ochranky.

Miloš ZEMAN, prezident republiky

Moji kamarádi mně právem říkají, že nemám čuch na lidi.

Martin ŠNAJDR, redaktor

Rozchází se i v pohledu na ukrajinskou krizi. Václav Klaus prý dokonce tento vývoj už dříve předpokládal.

Václav KLAUS, bývalý prezident republiky

Nezplošťujme, netrivializujme debatu o ukrajinské krizi.

Martin ŠNAJDR, redaktor

A obul se do současného prezidenta. Pokud by totiž ten chtěl být mediátorem mezi Ukrajinou a Ruskem, měl by si podle Klausových slov přečíst jeho knihu. Jeho názory Zemana ale zjevně netrápí.

Miloš ZEMAN, prezident republiky

Nebyl bych příliš potěšen, kdyby se prezidentem Ukrajiny stal andílek s plavými copy.

Martin ŠNAJDR, redaktor

Martin Šnajdr, televize Nova.

5. 5. 2014

1. Reportáž, „Europarlament jako černá díra na peníze?“, v 10. minutě od začátku pořadu (0:10:04)

Transkripce:

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Skoro 300 tisíc korun měsíčně čistého, na tolik si v přepočtu přijdou i s náhradami na cestovné europoslanci.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Přestože se takové plýtvání už roky kritizuje, vyhlídky na zlepšení se nerýsují ani po blížících se eurovolbách. Více v reportáži Michaely Šmídové.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Základní plat v přepočtu 168 tisíc korun čistého, k tomu 113 tisíc jako náhrady a ještě 567 tisíc na asistenty. Tak vypadá bruselská pohádka 766 europoslanců. Otřásání oslíčka s veřejnými penězi tím ale nekončí. Za každý den, co se v práci zapíše, dostanou dalších 8200 korun. Co na tom, že do kanceláře často přicházejí jen na 5 minut právě kvůli povinnému podpisu. Podobně jako Miloslav Ransdorf, kterého načapala holandská televize.

redaktor

Přišel jste, zapsal se a odcházíte.

Miloslav RANSDORF, europoslanec

Ptáte se hloupě, nemám...

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Švindly europoslanců ale řeší i další země. Například britský euroskeptik Nigel Farage z peněz na asistenty platil manželku i milenku. Největší část peněz se ale v europarlamentu prošustruje zcela legálně.

Jan ZAHRADIL, europoslanec /ODS/

Nejvíce by ušetřil, kdyby zrušil svoje sídlo ve Štrasburku. To by bylo 200 milionů euro ročně.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Právě ve Francii má Evropský parlament hlavní sídlo. Několik tisíc lidí se tam ale z Bruselu přesouvá jen na jeden týden z pěti, jinak je zavřeno.

Libor ROUČEK, europoslanec /ČSSD/

Většinu času je to naprosto nevyužitě. V zimě samozřejmě se musí topit.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

K tomu účty za úklid a ochranku. Peníze ale utíkají i v Lucemburku, kde parlament právě nákladně renovuje své třetí sídlo s dvěma tisíci úředníky, hlavně překladateli.

Eduard HULICIUS, kandidát do EP, asistent poslankyně EP /KDU/

Není důvod, proč by ti překladatelé nemuseli překládat buď v Bruselu, anebo proč by nemuseli být ještě více decentralizováni.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Parlament ale zatím vysoké účty netrápí, a tak chystá další nákladný projekt. Muzeum zvané Dům evropských dějin. To spolkně podle kritiků v přepočtu nejméně 1,5 miliardy korun ročně. Michaela Šmídová, televize Nova.

6. 5. 2014

1. Reportáž, „Na koho čeká místa europoslance?“, v 7. minutě od začátku pořadu (0:07:46)

Transkripce:

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Bývalý agent StB, nebo odsouzený podvodník. I to jsou lidé, kteří se ve volbách za 2 týdny budou snažit dostat na královsky placená místa europoslanců.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Tak se pojdte podívat na to, kdo další chce podle svých slov hájit zájmy této země v Bruselu.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Jako falešný asistent Jana Kavana procestoval celý svět a za škodu 1,6 milionu si odseděl 18 měsíců natvrdo. O dalších 10 měsíců ho zachránila prezidentská amnestie. Teď kandiduje Lukáš Kohout za Aktiv Nezávislých Občanů do europarlamentu na druhém místě. Ptáte se, jaké má zkušenosti s Bruselům? Ty popsal, když se provalil podvod s jeho cestováním.

Lukáš KOHOUT, kandidát do europarlamentu Aktiv Nezávislých Občanů

V Bruselu jsme se s panem kolegou Fáberou opili jak prasata.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Na stejné kandidátce je i bývalý šéf Poldi Kladno Vladimír Stehlík. Ten skončil kvůli jejímu krachu v 90. letech na 4 měsíce ve vazbě. Jeho další problémy ukončila také Klausova amnestie. Bývalý ocelářský magnát má prý, coby důchodce, hluboko do kapsy. Tomu napovídá i fakt, že rozhovor dal televizi Nova bez zubů.

Vladimír STEHLÍK, kandidát do europarlamentu Aktiv Nezávislých Občanů

Naštěstí mám stále kontakty po celém světě.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Na svou minulost není zřejmě pyšný ani 23letý Milan Zavada. Toho o místo na eurokandidátce ANO o bruselské vyhlídce připravilo amatérské video, na kterém před lety zpíval nacistickou hymnu.

/ Ukázka /

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Na Brusel si brousí zuby i bývalý důstojník StB Ludvík Zifčák, který si při demonstraci 17. listopadu 1989 zahrál na mrtvého studenta a pak skončil na 8 měsíců za mřížemi. Na krátkou paměť voličů zřejmě spoléhá i kandidát KSČM a současný europoslanec Miloslav Ransdorf. Toho zatím v Evropském parlamentu proslavilo zneužívání poslaneckých náhrad. V Česku zase nejasný původ milionových dluhů a obvinění Muzea dělnického hnutí z podvodu. Michaela Šmídová, televize Nova.

2. Reportáž, „Kandidáti do eurovoleb 2014?“, v 9. minutě od začátku pořadu (0:09:32)

Transkripce:

Reynolds KORANTENG, moderátor

Tak a Michaela Šmídová je teď s námi ve studiu.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Míšo, dobrý večer. Míšo, ty jsi zjišťovala, jaké další skandály kandidáty v eurovolbách provázejí. Co se ti podařilo zjistit?

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

Dobrý večer. Ano, pojďme se na to podívat. Tak například kandidát ČSSD Miroslav Poche by zřejmě rád zapomněl na 4 roky starou aféru, kdy vysvětloval svoje statisícové příjmy z firem napojených na hlavní město. On to omlouval tím, že ty peníze dává potom jako sponzorský dar ČSSD. Mezi sponzory ČSSD ale nikde nefiguroval. Teď tu máme Jana Kellera. To je lídr hnutí, to je lídr ČSSD do europarlamentu. Ten si naběhl s tématem, že pokud Evropská unie a Spojené státy uzavřou dohodu o volném obchodu, hrozí tím konec farmářských trhů. To experti odmítli a Keller si tím vysloužil tuto posměšnou grafiku, kterou můžete vidět vedle něj. Někteří členové ČSSD ale nepochopili, že jde o nadsázku a tu grafiku díl publikovali jako oficiální. Dál tu máme Kláru Samkovou. To je lídryně hnutí Úsvit do europarlamentu a ta také zřejmě bude mít co vysvětlovat. Podle Českého rozhlasu totiž je podezřelá, že obelhala jednu významnou banku a skrytě pomohla k oddlužení jednomu svému klientovi, jedné významné firmě. No pak tu ale máme také lidi, od kterých byste zřejmě nečekali, že budou kandidovat do europarlamentu. A to je například fotbalová legenda Vladimír Šmicer. Ten kandiduje za nástupnickou stranu po straně LIDEM Karolíny Peake, a to je Vize 2014. No a máme tu ještě dalšího bývalého sportovce. Ten také kandiduje, je to Ota Zaremba. Je to bývalý profesionální vzpěrač, ten se nikdy netajil tím, že mu k olympijskému zlatu pomohl doping. Jeho popularita ale bohužel potom utrpěla zveřejněním jeho rasistických výroků.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Tolik Michaela Šmídová.

10. 5. 2014

1. Reportáž, „Samková nepovede kandidátku hnutí Úsvit“, v 9. minutě od začátku pořadu (0:09:22)

Transkripce:

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Advokátka Klára Samková nepovede kandidátku hnutí Úsvit do eurovoleb. Čelí podezření, že koupila od banky dluh podniku, jehož majitele ve společnosti zastupovala. Tím banku oklamala a skrytě pomohla oddlužit firmu významného energetického holdingu. Šéf Úsvitu Tomio Okamura ji vyzval, aby sama odstoupila z kandidátky. A právě s ním jsme teď v živém spojení. Dobrý večer, pane Okamuro.

Tomio OKAMURA, šéf hnutí Úsvit

Dobrý večer.

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Vy jste několik dní zvažoval, že paní Samkovou vyškrtnete. Teď ji ale vyzýváte, aby sama odstoupila. Proč jste změnil postup? Mluvil jste s ní o o tom?

Tomio OKAMURA, šéf hnutí Úsvit

My jsme si zjišťovali několik dní fakta k této kauze. Dospěli jsme k závažným zjištěním. Chtěli jsme dát, dáváme prostor Kláře Samkové, aby z kandidátky odstoupila. Pakliže tak neudělá do pondělí, tak paní Kláru Samkovou z kandidátky vyškrtne a lídrem bude inženýr Roman Škrabánek, ekonom a prezident Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. Pro nás je na prvním místě.

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Ptám se ještě jednou, prosím, mluvil jste s ní o tom, pane Okamuro?

Tomio OKAMURA, šéf hnutí Úsvit

Samozřejmě. Včera jsme Kláru Samkovou vyzvali, aby odstoupila. Jelikož tak do dneška neučinila, vyzvali jsme ji veřejně. A pakliže neodstoupí, tak ji v pondělí vyškrtne z kandidátky. Protože pro hnutí Úsvit je na prvním místě, aby naši kandidáti byli absolutně důvěryhodní, absolutně nezpochybnitelní. Pro nás je důležité.

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Rozumím. Pane Okamuro, prosím vás, paní Samková se vyjádřila ve smyslu, že to považuje za přesně načasovanou kauzu, která ji má poškodit. Vy jste téhož názoru?

Tomio OKAMURA, šéf hnutí Úsvit

Tak Klára Samková uvádí, že to je nasměrováno, tato kampaň od hnutí ANO a ČSSD. My tyto, já tyto konkrétní informace nemám, to je její tvrzení. Nicméně to, že hnutí Úsvit je kvůli svému programu, kdy chce přinést změny, permanentním terčem mediálních kampaní, tak toho jsme si už všimli. Nicméně co se týče voleb do Evropského parlamentu, pro nás je, víte, na prvním místě, aby to bylo čestné a poctivé.

Markéta FIALOVÁ, moderátorka

Ano, pane Okamuro, děkuji. Myslím, že tomu rozumíme. Děkuji vám za rozhovor, díky.

Tomio OKAMURA, šéf hnutí Úsvit

Děkuji, na shledanou.

12. 5. 2014

1. Reportáž, „Europoslance vytáhla z dluhů jeho podřízená“, v 17. minutě od začátku pořadu (0:17:48)

Transkripce:

Reynolds KORANTENG, moderátor

Europoslanec za KSČM Miloslav Ransdorf si může oddechnout, částečně. Patrně nejznámějšímu zadluženému českému politikovi podala pomocnou ruku jeho podřízená, která smazala část jeho dluhu. Více nám řekne kolega Martin Šnajdr. Martine, o co konkrétně šlo?

Martin ŠNAJDR, reportér TV Nova

Dobry večer. Tak takového zaměstnance, jakého má Miloslav Ransdorf, by si přál asi každý. Vedoucí totiž jeho, jeho kanceláře europoslance odkoupila jeho byt v pražských Záběhlicích. A vyplývá to alespoň z katastru nemovitostí. A pomáhá mu tak vlastně splácet jeho třímilionový dluh, který má vůči spořitelnímu družstvu UNIBON. My jsme dnes s Miloslavem Ransdorfem samozřejmě mluvili, ten jakýkoliv mediální vyjádření odmítl dát. Zůstává tedy zatím nejasné, kolik jeho podřízená za tento byt zaplatila. Nicméně její peněženka se musela pořádně prohnout, protože tržní hodnota takového bytu je kolem dvou milionů korun.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Tolik kolega Martin Šnajdr. A pojďme k dalším zprávám.

19. 5. 2014

1. Reportáž, „Kolik mohou strany vydělat na eurovolbách?“, v 8. minutě od začátku pořadu (0:08:13)

Transkripce:

Renáta CZADERNOVÁ, moderátorka

Až 70 milionů korun, tolik peněz vydělají při eurovolbách české politické strany.

Petr SUCHOŇ, moderátor

Jde o příspěvky za voliče, které půjdou ze státní kasy. Ukazuje to aktuální propočet na základě nejnovějšího průzkumu.

Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka

18 milionů korun, o tolik zřejmě přijde oproti minulým eurovolbám modrá stranická kasa občanských demokratů. Poslední průzkum agentury CVVM jim přisuzuje jen 6 procent hlasů. Před 5 lety si přitom z volebního koláče ukrojili největší díl.

Marek ZEMAN, mluvčí min. financí

*Největší příspěvek získala Občanská demokratická strana, kde to bylo více než 22 milionů.
Michaela ŠMÍDOVÁ, redaktorka*

Ted' si ale na vítězství s 25 procenty a se zhruba 19 miliony od státu brousí zuby hnutí ANO. Druhé místo s 23 procenty a příspěvkem cirka 17 milionů korun přisuzuje průzkum ČSSD. Třetí by opět skončili komunisté a dostali 10 milionů. Jak ale ukazuje statistika ministerstva financí, evropské volby jsou vítanou finanční injekcí především pro malé strany. Dosáhnout na státní příspěvek je totiž v eurovolbách snazší než při volbě tuzemských poslanců. Stačí přesvědčit jedno procento voličů. V eurovolbách volí tradičně jen kolem 30 procent lidí. Teoreticky si tak může k milionu ze státní kasy pomoci kdokoliv, kdo získá zhruba 30 tisíc voličů. O tu se letos snaží rekordních 38 stran a hnutí. Michaela Šmídová, televize Nova.

2. Živý vstup, „Pokryje výdělek náklady na kampaň?“, v 9. minutě od začátku pořadu (0:09:28)

Transkripce:

Renáta CZADERNOVÁ, moderátorka

A kolegyně Michaela Šmídová je s námi ve studiu.

Petr SUCHOŇ, moderátor

Míšo, dobrý večer. Ty jsi mluvila o tom, kolik mohou strany dostat od státu, ale nabízí se otázka, jestli to vlastně pokryje kompletně náklady na tu předvolební kampaň?

Michaela ŠMÍDOVÁ, reportérka TV Nova

Dobrý večer. Tak to je skutečně dobrá otázka. Ty strany totiž sice v eurovolbách poměrně šetří, tedy alespoň oproti tomu, kolik normálně dávají za parlamentní volby. Přesto na tu kampaň budou dávat poměrně velké miliony. Například hnutí ANO chce na tu kampaň dát zhruba 18,5 milionu korun, což zhruba podle našich propočtů pokryje tu částku, kterou dostane za letošní volby od státu. ČSSD bude muset zřejmě hlouběji sáhnout do vlastních zásob. Na kampaň totiž chce dát asi 25 milionů korun. Jak ale tady vidíte, my jsme na základě toho posledního průzkumu veřejného mínění propočítali, že dostane od státu jenom 17 milionů korun. Pojdme se podívat, jak to vypadá například s ODS. Ta chce dát na kampaň 10 milionů korun, od státu by ale měla dostat jen 4,5 milionu korun. Takže i ta bude ve výrazné ztrátě. No, a nejhůře na tom bude zřejmě hnutí Úsvit, protože to chce sice na kampaň dát pouze 5 milionů korun, podle toho posledního průzkumu by ale dostalo ve volbách jen jedno procento hlasů a to by znamenalo od státu jen 750 tisíc korun.

Petr SUCHOŇ, moderátor

Míšo, děkujeme a pokračujeme dál.

23. 5. 2014

1. Reportáž, „Začaly volby do Evropského parlamentu“, v 4. minutě od začátku vysílání (0:04:32)

Transkripce:

Reynolds KORANTENG, moderátor

Úderem 14. hodiny se dnes otevřely volební místnosti a lidé po celé zemi začali volit do Evropského parlamentu.

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

Až do zítřka budou vybírat 21 europoslanců. Na výběr mají kandidáty 38 stran a hnutí. Výsledky se dozvíme v neděli pozdě večer. Tak jako každé volby i ty do Evropského parlamentu doprovází mnoho zajímavostí.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Některé z nich shrnula kolegyně Michaela Klárová.

Michaela KLÁROVÁ, redaktorka

Téměř 15 tisíc volebních místností se přesně ve dvě hodiny odpoledne otevřelo voličům. Vybírat mohou kandidáty 38 stran, kteří bojují o 21 poslaneckých křesel na 5 let. 7 obcí v republice navíc spojilo eurovolby s místním referendem. Radnice to vyjde levněji a také předpokládají, že k urnám přijde víc voličů. Třeba na Praze 7 budou rozhodovat o omezení hazardu.

osoba

Já si myslím, že je spousta lidí, který k těm evropským volbám ani nechtějí jít, ale to referendum jim leží na srdci.

osoba

Myslím si, že určitě je to finančně méně náročné, ale i tak mi vadí jako, kolik ty volby stojí.

Michaela KLÁROVÁ, redaktorka

Určitým unikátem je obec Okrouhlice, která dělá čest svému jménu. Tak jak se volí tady, volí se v celé zemi. Alespoň to vyplývá z výsledků Českého statistického úřadu z voleb do Evropského parlamentu před 5 lety. Pouze dva registrovaní voliči žijí v rozlohou největším volebním okrsku ve vojenském újezdu Březina na Vyškovsku. Co do počtu voličů je tak paradoxně nejmenším v zemi. Volí se ale i na kuriózních místech. Třeba v Minicích na Písecku už tradičně v autobusové zastávce.

Stanislav ZEMAN, obyvatel Minic

Před 15 lety se ta část rozšířila dozadu a vznikl obecní úřad, protože dřív vlastně nebyla místnost pro obecní úřad.

osoba

Je to šikovný, je to aspoň využitý tadyhle ten prostor.

Michaela KLÁROVÁ, redaktorka

Třeba tady v Rudolfově na Českobudějovicku se volí v palírně, respektive v budově Českého svazu zahrádkářů. Stejně jako na jiných místech i tady si budou muset na výsledky voleb počkat až do neděle. Michaela Klárová, televize Nova.

2. Reportáž, „Začaly volby do Evropského parlamentu“, v 6. minutě od začátku vysílání pořadu (0:06:26)

Transkripce:

Reynolds KORANTENG, moderátor

Volby a veškeré dění kolem nich samozřejmě sledují štáby Televizních novin. My se teď podíváme na sever Moravy, kde je kolega Tomáš Indrei. Tomáši, jaký je zájem o volby u vás?

Tomáš INDREI, reportér TV Nova

Dobrá večer. Za asi 5,5 hodiny, během kterých můžeme volit europoslance, se ve volebních místnostech fronty voličů opravdu nevytvořily. V centru Ostravy v místnostech, kde jsme dnes natáčeli, k volbám zatím přišlo pouze pár desítek lidí. Ani mimo město to však není jiné. Můj kolega Martin Kočárek nám teď řekne, jak je to s účastí v Ústeckém kraji.

Martin KOČÁREK, reportér TV Nova

Dobrá večer, Tomáši. Ta volební účast je tady u nás velmi nízká. Odhadem pouze slabých 10 procent. Z toho vyplývá, že volební místnosti zejí prázdnotou. A co jsem si tak stačil všimnout, tak členové volebních komisí si například krátí čas tím, že luští křížovky, čtou si sportovní výsledky, anebo si doplňují resty do školy nebo do práce. A myslím, že nejenom mě zajímá, jak to vypadá i ve zbytku republiky, například v jižních Čechách, tam je Míša Klárová. Míšo, máš slovo.

Michaela KLÁROVÁ, reportérka TV Nova

Dobrá večer všem. Ano, Martine, i tady na jihu Čech je situace obdobná jako u vás v Ústeckém kraji. I tady v podstatě po celý den zely volební místnosti prázdnotou. Většina voličů přicházela až kolem čtvrté hodiny odpoledne, kdy skončila v práci. I tak je volební účast tady na jihu Čech velmi mizerná. Pohybuje se kolem 10 procent. Nutno ale dodat, že volby do europarlamentu obecně doprovází nízká volební účast. V roce 2009 se k urnám dostavilo pouhých 28 procent voličů.

3. Reportáž, „Začaly volby do Evropského parlamentu“, v 7. minutě od začátku vysílání pořadu (0:07:56)

Transkripce:

Lucie BORHYOVÁ, moderátorka

K volebním urnám se dnes vydaly také politické špičky včetně prezidenta Miloše Zemana.

Reynolds KORANTENG, moderátor

Nakonec největší pozdvižení ve volební místnosti způsobila partnerka ministra financí Monika Babišová.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

Nejprve populární autoportrét, takzvané selfie, pak pochybení partnerky ministra financí. Volební lístek na poprvé Monika Babišová nevložit do úřední obálky, tento hlas tedy platit nebude. Komise jí ale umožnila hlasování opakovat. A na podruhé? Ano, vidíte správně, za plentou je nohou trochu moc.

Na pomoc totiž přispěchal sám šéf hnutí ANO, který už měl tou dobou odvoleno. To Karel Schwarzenberg z TOP 09 se tentokrát chybl vyvaroval a odvolil bez problémů. Předseda Strany zelených Ondřej Liška zvolil na cestu k volební urně pro sebe tradiční dopravní prostředek, přijel na kole. Lídr Pirátské strany Ivan Bartoš zase dorazil pěšky. A Tomio Okamura se objevil v doprovodu japonského kameramana.

Tomio OKAMURA, předseda hnutí /Úsvit/

Lístky, vzal jsem si teda jenom jeden.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

Jinak probíhaly volby pro politické špičky poklidně. Premiér a šéf ČSSD Bohuslav Sobotka přišel k volební urně tradičně v moravském Slavkově. Volbě předcházelo jen krátké pózování pro fotografy. V moravské metropoli odvolil i předseda občanských demokratů Petr Fiala. A na jinou stranu republiky do Českých Budějovic dorazil s úsměvem předseda KSČM Vojtěch Filip. Ten při odchodu z volební místnosti dokonce vtipkoval.

Vojtěch FILIP, předseda strany /KSČM/

Musím bejt hodnej chvíli.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

Mezi posledními z politiků vhodil svůj hlas v Náchodě předseda lidovců Pavel Bělobrádek. S úsměvem a bez zbytečných průtahů.

Pavel BĚLOBRÁDEK, předseda KDU-ČSL

Děkuju, na shledanou.

Zuzana ŠTÍCHOVÁ, redaktorka

V Praze odvolil jako poslední prezident Miloš Zeman, který se právě vrátil ze zahraniční cesty. K urně dorazil i s manželkou Ivanou. Zuzana Štíchová, televize Nova.

Příloha 3: O kom se hovořilo v obecně politických zpravodajských příspěvcích?

aktér/zmiňovaný subjekt	četnost
ANO	3
Babiš Andrej	10
Balaštíková Margita	1
Barták Martin	1
Baudyš Antonín	1
ČSSD	1
Drábek Jaromír	1
Falbr Richard	2
Filip Vojtěch	1
Gabrhel Vlastimil	1
Hašek Michal	1
Herman Daniel	1

Houska Roman	1
Chládek Marcel	7
Chovanec Milan	9
Jandák Miroslav	1
Jermanová Jaroslava	4
Jourová Věra	1
Jurečka Marian	1
Kailová Zuzana	7
Kalousek Miroslav	3
KDU-ČSL	1
Klaus Václav	3
Kmoníček Hynek	1
Koníček František	1

Kořistka Zdeněk	1
Kott Josef	1
Macík Josef	3
Mandík Vít	4
Marksová Michaela	2
Ministerstvo financí	4
Ministerstvo obrany	1
Ministerstvo práce a soc. věcí	1
Ministerstvo průmyslu a obchodu	1
Ministerstvo vnitra	4
Nečas Petr	2
Nečasová Jana	2
Němeček Svatopluk	2
Opozice	3
Palas Jaroslav	1
Parkanová Vlasta	2
Peake Karolína	1
Pícl Václav	3

Poslanci	6
Prachař Antonín	1
Rath David	2
Senátoři	2
Schwarzenberg Karel	1
Sobotka Bohuslav	13
Stropnický Martin	7
Štěch Milan	3
Štětina Jiří	1
TOP 09	1
Topolánek Miroslav	3
Tvrdík Jaroslav	1
Válková Helena	3
Vláda ČR	6
Zaorálek Lubomír	7
Zavadil Jaroslav	5
Zeman Miloš	21
Celkový součet	185

Příloha 4: O kom se hovořilo ve volebních zpravodajských příspěvcích?

aktér/zmiňovaný subjekt	četnost
ANO	3
Babiš Andrej	1
Bartoš Ivan	1
Bělobrádek Pavel	1
ČSSD	3
Dušek Robert	1
europoslanci	2
Falbr Richard	1
Fiala Petr	1
Filip Vojtěch	1
Keller Jan	1
Klaus Václav	3
Kohout Lukáš	1
KSČM	1
Liška Ondřej	1
ODS	2
Okamura Tomio	2
Poche Miroslav	1
Ransdorf Miloslav	5
Samková Klára	4
Schwarzenberg Karel	1

Sobotka Bohuslav	1
Stehlík Vladimír	1
Škrabánek Roman	1
Šmicer Vladimír	1
Úsvit	2
Zaremba Ota	1
Zavada Milan	1
Zeman Miloš	5
Zifčák Ludvík	1
Celkový součet	51

Příloha 5: Přehled odvysílaných příspěvků pořadu Střepiny ve sledovaném období

datum	název příspěvku
27. 4. 2014	Královna Alžběta
27. 4. 2014	Video týdne (muž sražený vlakem)
27. 4. 2014	Upoutávky na reportáže pořadu Střepiny I
27. 4. 2014	Zájem Čechů o volby
27. 4. 2014	Upoutávky na reportáže pořadu Střepiny II
27. 4. 2014	Pátrání po mrtvolách pod vodou
27. 4. 2014	Kolik za domácí mazlíčky
27. 4. 2014	60 vteřin (potopený jihokorejský trajekt)
4. 5. 2014	Smrt I. Bartošové
4. 5. 2014	Sebevraždy slavných
4. 5. 2014	Upoutávky na reportáže pořadu Střepiny
4. 5. 2014	Smrt I. Bartošové I
4. 5. 2014	Smrt I. Bartošové II
4. 5. 2014	Smrt I. Bartošové III
4. 5. 2014	Dění na Ukrajině
4. 5. 2014	60 vteřin (Ivan Jonák)
11. 5. 2014	Fenomén "selfí"
11. 5. 2014	Video týdne (zřícené artistky, vrtulník)
11. 5. 2014	Česká vlajka jako rohožka
11. 5. 2014	Upoutávky na reportáže pořadu Střepiny
11. 5. 2014	Smrt policistky
11. 5. 2014	Smrt I. Bartošové I
11. 5. 2014	Smrt I. Bartošové II
11. 5. 2014	60 vteřin (vedra v USA)
18. 5. 2014	Vědec má v sobě dobrovolně tasemnice
18. 5. 2014	Video týdne (útok bílého vlka)
18. 5. 2014	Smrt I. Bartošové
18. 5. 2014	Upoutávky na reportáže pořadu Střepiny
18. 5. 2014	Vrak lodi Santa Maria
18. 5. 2014	Povodňové ohrožení
18. 5. 2014	60 vteřin (neštěstí v Turecku)

**Příloha 6: Transkripce analyzovaného příspěvku pořadu střepiny odvysílaného dne 27. 4. 2014
Zájem Čechů o volby**

moderátorka

Čeští europoslanci prospali nabídku, že by Česká republika mohla získat moře. Video s touto informací se začalo šířit po sociální síti, že naši europoslanci něco prospali – tomu bych i věřila. Jinak se ale jedná o virální video, které má nalákat voliče k volbám do Evropského parlamentu. Zájem Čechů o tyto volby je totiž na bodu mrazu. Pokračuje Bára Divišová.

redaktorka

Miliony Evropanů za měsíc opráší občanky. Češi potřetí půjdou volit své zástupce v byrokratickém srdci Evropy. A jak se dá očekávat – účast asi opět valná nebude. V roce 2009 28,2 % z oprávněných voličů, v roce 2004 28,3 %, a to i přesto, že jako jediní v Evropě mají na volby dva dny, nikoli jen jeden. Větší nezájem předvedli v minulosti už jen naši slovenští bratři. Těch přišla jen pětina.

redaktorka

Víte, kdy jsou volby do Evropského parlamentu?

vox pop 1

Viete čo, to ja teda neviem. Ale určite sú lepší kandidáti na túto otázku.

redaktorka

Víte?

vox pop 2

Neviem bohužiaľ.

redaktorka

Vy víte?

vox pop 3

Nie, ja som z Bratislavy.

redaktorka

Víte, kdy jsou volby do Evropského parlamentu?

vox pop 4

Ježíš, to vůbec nevím, mě se na nic neptejte.

vox pop 5

Mě to nezajímá.

vox pop 6

Asi za měsíc, nebo tak nějak.

redaktorka

Jdete k volbám?

vox pop 7

Ano.

redaktorka

A víte, kdy jsou?

vox pop 7

To nevím.

vox pop 8

Já tudle tu organizaci neuznávám, víš.

redaktorka (Bára Divišová)

Jen pro informaci, vybírat jedenadvacet českých zástupců do Bruselu budeme 24. – 25. května z rekordního počtu 40 uskupení a hnutí. Jejich kampaně v ulicích zatím vidět nejsou. Možná jsou neviditelné, možná nejsou vidět proto, že pro PR agentury jsou vskutku lingvistickým oříškem – rozumějte – jak něco slíbit, ale zároveň nelhat? Pravomoci europoslanců nedosáhnou na nic z toho, co obyčejné voliče ve skutečnosti zajímá. Na obranu nezájmu českého voliče o budoucnost Evropy – podle předvolebních průzkumů ani voliči ostatních evropských států chutí nepřekypují. Evropská unie prostě není v kurzu, ale to nakonec oněch 751 nových poslanců zase tak zajímat nebude. Snový plat a diety jim na nezájem voličů zcela jistě rychle dovolí zapomenout.

Příloha 7: Preference stran pro volby do EP dle CVVM a společnosti SANEP

CVVM, preference stran v měsících březen, duben, květen 2014

SANEP, průzkum byl proveden ve dnech 2. – 5. 5. 2014

